

NYHETER • SID 26-27

Gieleaernie – det nye språksenteret

NYHETER • SID 3

Grensen hindrer naturvernsamarbeid

GÅSTKRÖNIKA • SID 2

Närheten och samhörigheten över nationsgränsen är stark och stolt i vårt län precis som i våra grannfylken.

TIDNINGEN **Vaajma**

LIERNE, HOTAGEN, FROSTVIKEN, RØYRVIK

NR 4/2013

Humor och hälsa tema på årets Pe-Torsaseminarium

REPORTAGE, SID 24-25.

Tema Turism i Vaajma **SID 7-21.**

Stor variation stärker destinationen

3. Gränsen hindrar naturvernsamarbeid
4. Nye Stortangen skole – et praktbygg
5. Animasjonsfilm regisert av Libygg
6. **To fra Vaajma til Sametinget**
6. Seier for Høyre i stortingsvalget

7–21. FOKUS: Turism i Vaajma

22. Livet – en dans på hoser

23. Ny norsk veg på svensk side

24. Humor som tema på årets Pe-Torsaseminarium

26–27. Gjeleaernie – det nye språksenteret

28–29. Det här är på gång i projekten

30. Annonser

31. Evenemang

32. Populært att vara sommarlovsentreprenör

GÄSTKRÖNIKA

Att leva i gränstrakter är en stor förmån. Närheten och samhörigheten över nationsgränsen är stark och stolt i vårt län precis som i våra grannfylken. Genom åren har nya former för vårt samarbete ständigt utvecklats och det är ett arbete som behöver fortgå länge än. Nyss hemkommen från den årliga träffen med mina kära kollegor, fylkesmannen i Nord och Sør-Trøndelag, uppfylls man av hur handfast och pragmatiskt gränssamarbete faktiskt är. Och hur framgångsrikt det är!

Låt mig ge ett exempel. Det har blivit allt mer uppenbart att tillgång till digitala kartor är en förutsättning för trygghet i gränstrakter. Räddningstjänst och fjällräddning måste kunna arbeta med exakta positionsbestämmelser. Ledningssystem kan inte fungera om kartan blir ett vitt fält på grund av nationsgränsen. Så såg problemet ut men nu är det historia.

Tack vare projektet Gränslos geografisk information har vi i dag fungerande kartsystem! Och det är förstås helt nödvändigt i ett län där turism är basnäring. Vi måste förstås ha en infrastruktur som ger den största, möjliga tryggheten för våra besökare. Och detta gick att lösa trots olika nationella strukturer. Så är det också i vår viltförvaltning. Vi har visserligen valt olika vägar ibland men har en stark vilja att samarbeta så långt det bara går.

Tankarna med den svenska förvaltningen är att besluten fattas regionalt och att de därmed ska komma från de som lever i områden med rovdjur. 2010 inrättades därför Viltförvaltningsdelegationer i varje län. I delegationerna finns representanter från politiken, polisen, jakt- och viltvårdsintresset, ägarna och brukarna av marken, skogsnäringen, turismen och det lokala näringslivet, naturvårdsintresset, friluftslivsintresset, fåbodruket och rennärningen i Jämtlands län. Viltförvaltningsdelegationerna beslutar om mål för våra så kallade förvaltningsbara rovdjur – det vill säga de som bedöms ha en gynnsam bevarandestatus. Hos oss är det lo och björn.

Det ska bli spännande att se vilka förändringar som kan ske mot dagens förvaltning.

För Jämtland finns ett beslut från 2011 som säger att vi ska förvalta en björnstim på mellan 500 till 800 individer – men med ett tydligt mål på 650 björnar i Jämtlands län år 2015. Vi har i dag uppskattningsvis 700 björnar. Länsstyrelsen har i uppgift att förvalta stammen. De verktyg som vi använder är framförallt licensjakt. Men vi måste också använda oss av skydds jakt när det är björnar som ställer till med skada, något som främst drabbar rennärningen.

Just nu väntar vi på förslag från regeringen som utgår från en utredning från 2012. Där föreslås både olika nivåer för arter för att vi ska ha en gynnsam bevarandestatus och en beskrivning av hur våra rovdjur ska förvaltas. Det ska bli spännande att se vilka förändringar som kan ske mot dagens förvaltning. Och hur vi kan utveckla vårt samarbete ytterligare i viltförvaltningen.

Britt Bohlin
Landshövding Jämtlands Län

Foto: Tina Stafren/fotografina.se

REGIONPROJEKT

KONTAKT

Kjell Schive, huvudprojektledare
kjell.schive@lierne.kommune.no
Tfn: 0047 975 23 544

Tommie Jirhed, huvudprojektledare
tommi.jirhed@stromsund.se
Tfn: 0046 (0)670 167 40

Anna Jonasson
anna.jonasson@stromsund.se
Tfn: 0046 (0)670 169 35

Micke Jonsson
micke@edgeandemotion.se
Tfn: 0046 (0)73 065 89 35

Ulrika Johansson
ullis@edgeandemotion.se
Tfn: 0046 (0)70 668 76 64

Tommy Ottosson
tommy.ottosson@stromsund.se
Tfn: 0046 (0)70 679 72 00

Pernilla Gunnarsdotter Persson
pernilla.gunnarsdotter-persson@stromsund.se
Tfn: 0046 (0)670 169 33

Adresser
Regionprojekt Vaajma
Lierne Kommune
7882 Nordli

Regionprojekt
Vaajma
Box 500
833 24 Strömsund

Erika Selander
erika.selander@stromsund.se
Tfn: 0046 (0)670 169 56

OM TIDNINGEN

Tidningen Vaajma ges ut av Regionprojekt Vaajma.

Total upplaga: 3 015 ex. **Tryckeri:** Lenanders Grafiska AB, Kalmar **Ansvarig utgivare:** Anders Andersson **Grafisk formgivare:** Erika Selander
Redaktör: Pernilla Gunnarsdotter Persson
Redaktion: Åsa Sjödin, Erika Selander, Lars Arne Krukhaug, Pernilla Gunnarsdotter Persson, Ole Harald Kveli, Håkon Arntsen, Per Lindahl

Vissa av texterna i Tidningen Vaajma produceras av Interreg-projektet Nyheter och information över gränsen.

Tipsa redaktionen!
Tfn: 0670-169 33
Mail: redaktion@vaajma.com

Mer info:
www.vaajma.com, www.stromsund.se
www.krokom.se
www.lierne.kommune.no
www.royrvik.kommune.no

UTGIVNING 2013

14 februari	Deadline: 24/1
25 april	Deadline: 4/4
19 juni	Deadline: 29/5
26 september	Deadline: 5/9
14 november	Deadline: 24/10

facebook

Gilla oss på Facebook!
www.facebook.com/vaajma

Susane Løvgren og Inge Ryan sier at det ikke er mulig med svenske styremedlemmer i norsk nasjonalpark, selv om Børgefjell i stor grad benyttes av svensker.

Foto: Håkon Arntsen

Grensen hindrer naturvernsamarbeid

VAAJMA

Norske og svenske samer benytter beiteene i Børgefjell nasjonalpark, men bare nordmenn får sitte i styret i nasjonalparken.

Området i og rundt Børgefjell nasjonalpark har i lang tid blitt benyttet av svenske samebyer som grenser inn til parken. Fjelloppsynet i Børgefjell opplyser at området har vært svært viktig beiteområde ikke minst for svensk rein. På det meste har opp mot 20.000 svensk rein beitet i området, og omtrent halvparten så stort antall av norsk rein. Akkurat nå er det brudd i forhandlingene om ny reindriftsavtale mellom Sverige og Norge, men Børgefjell vil i framtiden også være særlig viktig for de nærliggende svenske samebyer.

BØRGEFJELL nasjonalpark er

også et populært område for fjellturister, fiskere og småviltjegere. Fra svensk side kommer de fleste inn i parken via Stekenjokk, mens Namsvatn er hovedinngangsporten fra norsk side.

NASJONALPARKEN har tidligere vært styrt fra Miljøverndepartementet, men i år ble myndigheten overdratt til lokalt nivå. Styret består av lokale og regionale politikere i Nord-Trøndelag og Nordland, samt tre samer som er utpekt av Sametinget. Men ingen fra svensk side.

– Jeg mener det burde ha vært to svenske samer med i styret slik at de kunne ivareta sine interesser på best måte, sier reineier og styremedlem, Algot Jåma.

HÅKANBERGLUND, svensk naturbevakare blant annet i Børgefjell sier at det er godt samarbeid landene imellom, men han vil ikke uttale seg

om det burde vært felles styre. For en tid tilbake ble innfartsporten i Stekenjokk stengt fordi en hadde avslørt en svensk liga som drev eggrøveri i Børgefjell. Hele 30.000 egg er i løpet av 10 år røvet fra fjellområdet.

Svenske eggrøvere har solgt eggene til 13 ulike land.

Dere stopper inngangen i Stekenjokk, men de kan jo bare dra inn i Norge og gå inn i parken derfra?

– Det kan de nok, men dette er ikke mitt ansvarsområde, sier han til Vaajma.

Ved Stekenjokk har turister bygd et stort antall steinvarder. Det er sterkt uønsket i parken.

FYLKESMANN (lenshovding) i Nord-Trøndelag, Inge Ryan, sier at det er got samarbeid mellom myndighetene i Jämtland og Nord-Trøndelag.

– Vi diskutere ofte vern og bruk

av fjellområdene, rovdyrproblemer og beredskap. Vi utveksler også opplysninger til hverandre. Vi fikk eksempelvis tidlig beskjed om eggrøveriene fra Sverige, sier Ryan. Han sier at samarbeidet stadig forsterkes, noe som også er et ønske fra begge sider

Men å styre Børgefjell nasjonalpark sammen er ikke mulig?

– Vi har nettopp fått lokalt styre og det er et langt sprang. Men det er i dag ikke mulighet for å ha et styre hvor også svensker er med, sier han og Susanne Løvgren, leder av naturovervåkingen i Jämtland, nikker.

Kan det bli aktuelt?

– Vi diskuterer ofte hvordan vi kan utvikle samarbeidet over grensen, og det kan komme endringer over tid, sier Ryan.

Håkon Arntsen

Nye Stortangen skole – et praktbygg

Nyskola på Stortangen i Nordli.

Foto: Ole Harald Kvli

NORDLI

Etter 10 år med planlegging og forberedelser er endelig bygget ferdig. Byggekomiteen under ledelse av Terje Homo og byggleder Reidar Klykken kan etter en intens periode kose seg med et kjempeflott bygg.

Fredag 30. august ble nye Stortangen skole åpnet. Mange hadde tatt turen dit for å se på de flotte lokalitetene. De oppmøtte ble guidet rundt av de ansatte og ble traktert med kaffe og bløtkake. Selv åpninga var det fylkesordfører Gunnar Viken som sto for. Han var raus i omtalen av arbeidet som var utført. "Kvalitet i alle ledd," var hans beskrivelse.

VIVAR MED rundt på omvisninga og kunne se en trivelig skole med lyse og funksjonelle rom. Rektor

Fylkesordfører Gunnar Viken får hjelp av Didrik Reitan (5).

Jon Pedersen som har hatt en viktig finger med i planleggingsarbeidet, hadde følgende karakteristikk: Fantastisk, inspirerende, motiverende, fullendt og et resultat av godt samarbeid.

OPPVEKST- og kultursjef, Patrik Lundgren, uttrykte stor begeistring og mente at bygda har fått en veldig flott, moderne skole.

– Den passer veldig godt til vår

bruk og har stor fleksibilitet, bl.a. med skillevegger som lett kan fjernes. Lærerne har hatt følelsen av å være med på utforming og er veldig fornøyd med resultatet. Rektor og vaktmester har deltatt aktivt i byggekomiteen. De har hentet impulser fra andre skoler både når det gjelder planløsning og inventarløsninger. Samarbeidet med byggleder har fungert godt og den økonomiske styringa har vært bra, sier Lundgren.

FØR BYGGINGA kunne starte måtte 15 000 m³ masse fraktes bort for klargjøring av tomta.

Det 1400 m² store bygget til en pris på ca. 43 mill. kr. er knyttet til Liernehallen på en meget praktisk måte. Både kjøkkenet og foajeen har fått økt verdi i tilknytning til nyskolen. Storhallen og svømmebassenget i samme bygg gjør området til en unik plass. Tar man i tillegg med området rundt skolen, med snart

ferdig fotballbane, aktivitetsområde og lysløype, blir dette en kompakt enhet for barnas oppvekst. Selv om konsentrering av anlegg har en sentraliseringseffekt er det lett å se fordelene med å få så mye samlet som en enhet. Skola og området rundt vil ha stor betydning for hele befolkningen også utenom skoletid.

– Det er rart at ikke flere flytter hit med de mulighetene dette anlegget gir til barn og unge, sier Patrik Lundgren.

Ole Harald Kvli

Patrik Lundgren i klasserommet der utstyret for teleslynge nå er montert.

Martine og Ragne Grande. Martine er ferdig med sin første egenproduserte animasjonsfilm og søsteren Ragne har stemmen på filmen.

Foto: Ole Harald Kvli

Animasjonsfilm og bildebok, skapt og regisert av Libygg

LIERNE

Martine Grande er ferdig med sin første egenproduserte animasjonsfilm og bok om "Kakerlakken med den stygge frakken, og hodet fullt av triste tanker". Søsteren, Ragne Grande, er den som har stemmen på filmen og snakker reint "libygg".

Ingenting gleder oss mer enn når lokal ungdom skaffer seg god utdanning og presterer resultat som blir lagt merke til langt utover heimbygda. Søstrene Grande har til fulle gjort nettopp det. Eldste søstra, Martine (28), valgte "drama" når hun startet på Inderøya videregående skole. Hun fant fort ut at hun likte å tegne og at hun hadde talent til det. Dermed gikk neste skitt til Volda der hun tok animasjonsutdanning på høgskola der.

ETTER 3 ÅR hadde hun vært med

på lage sin første tegnefilm. Filmen ble godt mottatt og fikk mange hederlige omtaler over alt hvor den ble vist, både her til lands og i utlandet.

Etter dette tok Martine et roligere år med bl.a. promotering av filmen. Volda ble på nytt utgangspunkt for neste oppgave da hun fikk tilbud om å være med på en nynorskproduksjon: "Les for meg". Etter det ble det ny film: "Jakob og Neikob", der hun tegnet til boka av Kari Stai. Den filmen ble også vist på NRK.

SAMTIDIG hadde hun en finger med i spillet under VG-netts historie om bl.a. "Fanthomas". Martine Grande startet i 2010 sitt eget firma "Grande produksjon A/S". Gjennom det firmaet ble hun i år ferdig med sin hittil største produksjon om kakerlakken som ble så trist når høsten kom og lyset forsvant. Fortellinga er fascinerende for de aller minste, men er også en refleksjon på livet som mer voksne kan bli fengst av. Produksjonen er meget tidkrevende og

Martine har jobbet hardt siden manus ble ferdig i 2011. Hun har hatt hjelp fra flere, der søsteren, Ragne, har fått den store oppgaven å være fortelleren i filmen. Filmen ble vist i barne-Tv den 23. august. Filmen ligger tilgjengelig på nettet og vil også bli sendt på nytt på TV. Boka er nå i salg og utgitt av Det Norske Samlaget.

RAGNE, fortelleren, fortjener en egen omtale. I likhet med Martine startet den videregående skolegangen med tre år med drama på Inderøya. Etter det ble det "teaterlinja" på Romerike folehøgskole. Sammen med ca. 1000 andre søkte hun så på den prestisjetunge "Teaterhøgskolen" Der kun 8 fikk plass. Ragne presterte å komme inn ved første forsøk, noe som er helt uvanlig og som beviser hennes store talent.

Etter 3 år der, med bl.a. oppsetting av en sommerforestilling, sammen med de andre elevene, som ble sett av 10 000 tilskuere, har hun nå tatt et

steg videre. Ragne har søkt og "Master i skuespillerfag" og har sammen med 11 andre utrolig nok kommet seg også gjennom det nåløyet.

– Så langt føler jeg at drømmen er oppfylt og målet er å bli skuespiller på heltid, sier hun.

BEGGE SØSTRENE håper på mer samarbeid i årene framover og de har allerede gjensidig nytte av hverandres kvaliteter på det de har gjort. Både Ragne og Martine trives spesielt godt heime i Lierne og lovpriser den ballasten de fikk med seg fra oppveksten der "barnelaget" som Agnes og Olav Hanssen sto i spissen for, blir spesielt fremhevet. De er enige om at det er her de virkelig får "laddet batteriet".

Vi ønsker begge lykke til videre og ser med spenning fram til nye produksjoner.

Ole Harald Kvli

To fra Vaamja til Sametinget

Ellinor Marita Jáma og Thomas Åhrén vil kjempe for samenes rettigheter i Sametinget de neste fire årene.
Foto: Håkon Arntsen

VAAJMA
Når dette leses, er valget i Norge avgjort. 9. september er det både stortingsvalg og same-tingvalg i Norge.

Det skal velges fire representanter fra sørsamisk område, som strekker seg fra Nordland til Hedmark. To av toppkandidatene til sametingsvalget er Thomas Åhrén og Ellinor Marita Jáma. Åhrén står på topp på lista til Norske Samers Riksforbund, kommer fra Gáddede, men jobber nå

som teknisk sjef i Namdalseid kommune i Nord-Trøndelag.

Ved valget i 2009 var hans parti størst i det sørsamiske området. Partiet kom inn med en representant.

I 2009 hadde sørsamene bare tre plasser i Sametinget. Det norske Sametinget har i alt 39 representanter. Ellinor Marita Jáma er fra Røyrvik, men bor nå på Snåsa. Hun sitter i sametingsrådet, (Sametingets regjering). Hun topper lista for partiet som kaller seg Áarjel-Samiej Gielh

(Sørsamiske røster), og har markert seg godt i Nord-Trøndelag.

EN AV forskjellene mellom same-tinget i Sverige og Norge, er partistrukturen. I Norge er det nemlig samme navn på rikspartier som partier til sametingsvalget, eksempelvis Arbeiderpartiet og Senterpartiet.

Håkon Arntsen

Seier for Høyre i stortingsvalget

VAAJMA

Stortingsvalget i Norge den 9. september, viste en klar seier for Høyre, med statsministerkandidat Erna Solberg.

Partiet Høyre tilsvarer Moderata samlingsparti i Sverige, og dermed er Fredrik Reinfeldt og Erna Solberg som partikolleger å regne.

Hvorvidt det vil styrke samarbeidet mellom de to landene gjenstår å se.

I NORGE har vi i åtte år hatt et regjeringssamarbeid på venstresiden, bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Arbeiderpartiet har vært det største partiet, men Jens Stoltenberg som statsminister.

FRAM TIL regjeringsovertakelsen i oktober vil det forhandles hvilke partier på høyresiden som danner regjering. Det er nemlig fire partier som er aktuelle, Høyre, Fremskrittspartiet (mørkeblå), Venstre og Kristelig Folkeparti. Men den politiske forskjell mellom Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti anses som svært stor.

Håkon Arntsen

Erna Solberg. Foto: Høyre

Intresset for viltskådningsresor øker. "Det er både mäktigt och spennande att få se en björn i det vilda", säger Erik Olofsson, prokjektledare för Jämtland Härjedalen Turisms projekt Jakt- och viltskådning.
Foto: Isabella Jacobsson

Stort interesse för viltskådning

VAAJMA

Vissa är rädda för att möta rovdjur i skogen – andra åker gärna på en viltskådningsresa och blir besvikene om rovdjuren inte visar sig.

– Det finns stor potential när det gäller att utve-ckla viltskådnings-turismen, säger Erik Olofsson, prokjektledare för Jämtland Härjedalen Tu-risms projekt Jakt- och Viltskådnings-turism.

I Jämtland och Härjedalen finns idag ungefär ett 60-tal företag som erbjuder jakt- og viltskådnings-turism. Inom Vaajma-området ingår ett av dem, Exclusive Adventure i Valsjöbyn, i projektet Jakt- og viltskådnings-turism som Jämtland Härjedalen Turism står bakom. Syf-tet med projektet är blant annat att skapa en gemensam plattform för att nå ut med marknadsföringen inter-nasjonellt. För det finns stor potential inom området när det gäller att locka fler turister. Det menar prokjektleda-ren Erik Olofsson.

– Absolut. Vi ser ett stort sug efter

den här typen av resor, det ligger i tiden. Det är oerhört mäktigt att få se rovdjuren i dess rätta miljø og vi har något helt unikt att erbjuda med stora, orörda naturområden. Här finns en stor internasjonell marknad, säger han.

INTRESSET är stort från många jakt-turismföretagare att komplettera sina verksamheter med att även inkludera viltskådning. Viltskådning är också ett sätt för jakt-turismföreta-gen att utöka sina säsonger eftersom de kan ägna sig åt det även under perioder när det inte är möjligt att

jaga. Jakt-turismen i sig genererar också "ringar på vattnet" då det i sin tur leder till att lokala produkter som mat, boende, affärer, transporter med mera används i jakt-turismföretagarnas paketering.

– Vi vill skapa bra förutsättningar för företagen i branschen og kommer blant annat att hjälpa dem med affärsutveckling, marknadsplaner og en gemensam plattform som gör att vi blir starkere internasjonellt. Där har vi ännu en bit att gå. Sverige är relativt långt efter till exempel Afrika med sina fem stora. Men vi har också fem stora rovdjur att visa upp så potentialen finns, säger Erik Olofsson.

MÅLET är att projektet ska bidra till att öka omsättningen inom försäljningen av jakt- og naturupplevelser. Med en ökad omsättning og konkurrenskraft för företagen följer även en ökning av antalet arbetstillfällen. Tanken är att ett långsiktig

hållbart nätverk ska skapats för turism-entreprenörer og samarbetet mellan andra turismföretagare, andra lokala produkter og företag ska ha stärkts efter projektets slut.

Vissa är rädda för rovdjur – andra betalar gärna en slant för att delta i viltskådning. Vad säger du till skeptikerna?

– Björnen är ju i sig ett fredligt djur som helst håller sig undan. De gånger en björn går till anfall har den blivit retad så risken för att man ska råka illa ut är ytterst liten, säger Erik Olofsson.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

MER INFO

Mer information om projektet hittar du på Jämtland Härjedalen Turism - JHTs hemsida.

Adress: www.jht.se

Att leva med rovdjur

– kunskap kan minska rädslan

Björnen är ett djur som skrämmer många människor. En del är så rädda att de inte vågar ge sig ut i skog och mark. Ökad kunskap och mer erfarenhet kan minska rädslan.

Det menar naturvägledaren Bjørn Henrik Johansen på Namsskogan Rovdyrcenter.

Foto: Åke Johansson

Kicki Stenvall jobbar på Turistbyrån i Gäddede. Hon känner av en viss rädsla för björn bland turisterna i området. Men många är också oerhört förvåntansfulla över att få se en livs levande nalle i naturen.

Foto: Pernilla Gunnarsdotter Persson

VAAJMA

När stora rovdjur blir ett allt vanligare inslag i naturen blir det också viktigare att lära sig vad det innebär att leva i deras närhet. Därför arrangerar till exempel Namsskogan Rovdyrcenter information för skolklasser och kurser för de som är björnrädda.

I Norge är björnen fredad och ing-

en jakt får bedrivas. I Sverige sker björnjakt årligen och stammen ligger på mellan 650 och 800 björnar. Att vi har rovdjur i vår närhet är vardag – men hur ska man förhålla sig till dem?

DET FINNS mycket information att hämta på temat ”Att leva med rovdjur”. Namsskogan Rovdyrcenter, som är Norges första Rovdyrcenter, håller i information för skolklasser i samarbete med Lierne Nasjonalparksenter. Man arrangerar också kurser för den som har björnfobi. För

tio år sedan gjorde Norsk Institutt for Naturforskning en undersökning där hela 57 procent uppgav att de var mycket rädd för björn. 36 procent uppgav att de var lite rädd för björn.

– Dette er jo ti år siden nå, og i mange steder ser vi at fryktnivået har roet seg en del, ettersom man får en økt erfaring med å ha bjørn i naturen rundt seg. Men vi hører fortsatt om personer som ikke våger å gå tur i skogen, enten om det er bærtur eller om det for trening. Vi avholdt i høst et bjørnefobikurs for bjørneredde, hvor vi så nærmere på frykten for

bjørn – og hva man kan gjøre for å slippe å være så redd, säger Bjørn Henrik Johansen som är naturvägledare på Namsskogan Rovdyrcenter.

PÅ NATURUMET i Gäddede visas informationsfilmen ”Möte med björn”, som är mycket populär liksom de många broschyrer om rovdjur som finns i turistbyrån. Men även om det finns en viss rädsla är många besökare också ivriga att få se en björn ute i naturen.

– Det är nog den vanligaste frågan jag får, hur stor chansen att få

se rovdjur är, säger Kicki Stenvall på Turistbyrån i Gäddede.

BJÖRN HENRIK Johansen menar att kunskapsnivån kring rovdjur generellt sett är för dålig. Bäst kunskap har människor i de områden där det förekommer mycket björn. Att kunskap är viktigt för att kunna förhålla sig till rovdjuren på ett bra sätt vill Johansen noga understryka. Samtidigt varnar han för att tro allt för mycket på information om björnar, till exempel från USA. Amerikanska grizzlybjörnar uppför sig nämligen

inte alls som de skandinaviska brunbjörnarna.

– Å være redd eksempelvis bjørn, er jo i og for seg fornuftig – til en viss grad. Det er når frykten blir overdøvend, og den dikterer hvordan vedkommende lever at den blir et reelt problem. Men kunnskap alene skaper liten endring, erfaring er også svært viktig. En må komme seg ut, og oppleve at man faktisk kan være i naturen uten å bli spist av bjørn, säger han.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

FAKTA

Namsskogan Rovdyrcenter

Arbetar för att bistå med korrekt och faktabaserad information om rovdjur. Bjuder in femteklassare att delta i en Rovdyrskole, har en hemsida med aktuell information, erbjuder naturvägledning, guidning och aktiviteter för att fler ska ta sig ut i naturen samt arrangerar kurser för björnrädda.

Namsskogan Rovdyrcenter samarbetar med Lierne Nasjonalparksenter genom olika projekt. Ett av dem är Mennesket och Naturarven (MONA) där man samlar in gammal kunskap om jakt och fångst av de fyra stora rovdjuren. Detta ska resultera i en vandringsutställning.

Källa: Namsskogan Rovdyrcenter

Lierne Nasjonalparksenter

Gunn Anita Totland tar imot en skoleklasse i geologiparken ved Lierne Nasjonalparksenter.

Foto: Ole Harald Kvelli

LIERNE
I forbindelse med åpninga av Lierne og Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark i 2006 ble Lierne Nasjonalparksenter etablert. I dag har senteret 2 ansatte, Marit Hellan og Gunn Anita Totland. På nabokontoret sitter nasjonalparkforvalter er Steinar Bach, som har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag som arbeidsgiver.

Nasjonalparksenteret er åpent for besøk hver dag, der audiovisuelle hjelpemidler er tilgjengelig for informasjon om natur, dyr og om selve nasjonalparken. Alle skoleklasser i Nord Trøndelag blir invitert til å besøke senteret. Mange skoler benytter seg av det og i løpet av et år er det over 1000 besøkende.

DENDAGEN vi var der, var 7.klasse fra Vestbyen i Namsos på besøk. Det vanlige programmet er først å

samles i geologiparken like utenfor kommunehuset. Der blir de ønsket velkommen, og hele programmet blir gjennomgått. Etter det følger en tur inne i senteret hvor de ser på bilder og lærer litt om sportegn. Turen går videre ut i naturen, nærmere bestemt til Muru der man blant annet ser på sportegn, særlig fra bjørn.

Ofte blir det overnatting ute i det fri, men det er også opplegg for dags-turer. Kurset "Leve med rovdyr" blir tilbudt og har vært en suksess.

Nasjonalparkforvalter Steinar Bach.

I FEBRUAR 2012 startet Marit Hellan som daglig leder. Hun jobber for Miljødirektoratet (tidligere DN) og ser på jobben med formidling og informasjon som en meningsfylt oppgave. Under turene ut i naturen er flere engasjert for å hjelpe Gunn Anita Totland med bl.a. registrering av

Daglig leder av nasjonalparksentret Marit Hellan.

sportegn. Ketil Kirste er en av disse, og i tillegg er ofte SNO-ansatte med.

STEINAR BACH har tittelen "Nasjonalparkforvalter".

– Børgefjell nasjonalpark feirer 50-årsjubileum i år, og i løpet av året vil det bli ansatt egen forvalter

for denne parken med kontorsted i Røyrvik. Der er parken blitt et begrep som tiltrekker seg besøkende. Vi håper at Lierne og Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark etter hvert oppnår samme status, sier Bach.

Han mener videre at parken i seg selv ikke forandrer den tradisjonelle bruken av naturen, men innenfor parkgrensene er all skogsdrift stoppet og det er begrensninger i forhold til bygg og anlegg. Motorferdsel innenfor parkgrensene vil også få klare begrensninger selv om utfrakt av elg fortsatt vil være mulig.

Ole Harald Kvelli

Drivere av Lierne Gjestegård, Margit og Jonny Holand

Parken påvirker bygden – på både godt og ont

LIERNE
Vi tok en runde for å snakke med noen om virkninga av NP i bygda.

Margit og Jonny Holand er drivere av Lierne Gjestegård. De har ikke merket særlig økning av trafikken som følge av parken, men prosjekt knytta til etablering og senere kurs knytta til naturen, gir en viss trafikk. – På lengre sikt er det mulig at parken vil tiltrekke seg mer besøkende, men foreløpig merker vi heller en nedgang av naturbrukere. Moltepukkere og fiskere ser ut til å være en utdøende rase, sier Jonny.

Lierne Gjestegård har til sammen ca. 260 overnattingsplasser der plassering av campingvogner utgjør den største andelen.

OLE LAURITS Nergård, gårdbruker i Løvsjølia, er vel den privatpersonen som ble mest berørt da parkens ble etablert. 30 prosent av gårdens skogsareal ble liggende innenfor grensene til parken. Han hadde i sin tid harde forhandlinger med myndighetene når grensene ble fastsatt.

– Jeg ser ingen positiv effekt av en nasjonalpark, men er mer åpen for naturreservat, som har som formål å ta vare på spesielle biologiske miljø. Vi har tross alt forvaltet naturen på en forsvarlig måte. Jeg er også skuffet over at den lokale innflytelse i forvaltningsplanen ble langt svakere enn lovet, sier Ole Laurits.

Han forteller videre at han etter 7 år fikk erstatning for skogsområdet som ble innlemmet i parken og er fornøyd med det.

– Andre ulemper som begrensa motorferdsel både innenfor og utenfor grensene er imidlertid ikke godtgjort. Det førte til at jeg så meg nødt til avikle 2 utede hytter jeg hadde, avslutter Nergård.

PER JOAR Bergli som bor i Berglia i Sorli, har i alle år vært knyttet til naturen med jakt og næringsutøvelse. Han bor ved en av innfallportene til Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark og forteller at trafikken inn i området ikke har økt i den 7-årsperioden parken har eksistert.

– Det har snarere blitt redusert ferdsl. Vi har brukt området til beitedyr innenfor parken både før og etter at parken ble til, og merker ingen forskjell. Jeg har litt problem med å forstå vitsen med nasjonalpark, og jeg mener at området også tidligere ble brukbart forvaltet, sier Bergli.

AV POSITIVE ringvirkninger peker han på den fine stien som er ordnet inn til Lakavantet. Det mener han er et resultat av parken. Begrensning av snøscooterkjøring til private hytter i området, samt avgrensning på fiskeløypene er derimot en negativ følge av opprettelsen. Når antall turer til ei hytte er begrenset til 5 turer for en stor familie, fører det til redusert bruk av hytta.

Ole Harald Kvelli

FAKTA

Lierne/Lirje nasjonalpark

Lierne eller Lirje Nasjonalpark består av et spesielt landskap og sammen med tilstøtende verneområder er dette et stort sammenhengende villmarksområde med lite eller ingen tekniske inngrep.

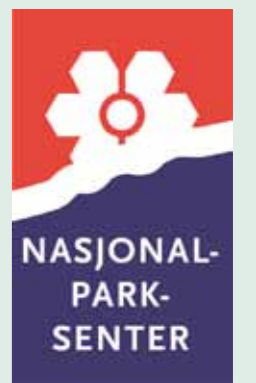
Typisk for området er en del store økologisk strukturer som er særlig viktig for plante- og dyrelivet. Landskapet er en eneste stor utstilling for hvordan istida preget området for mangfoldige år siden. Med de tykke moreneavsetningene og mange ulike løsmasseformer er landskapet i nasjonalparken unikt for Nord-Trøndelag. Innenfor parkgrensa finner du istidsfenomener som rogenmorener, drumliner, eskere, spylerenner og israndsavsetninger

Nasjonalparken er stort sett preget av lave fjellområder, med unntak av Hestkjølen som er et fjellparti med høyeste topp over 1300 moh. I tillegg finner man store myrområder og områder med litt skog.

Siden landskapet i nasjonalparken er så variert er dette et godt område for fugler, særlig vadere, ender og lommer.

Her kan du oppservere både boltit, svømmesnipe og fjelljo. Dessuten gir området med sitt villmarkspreget godt livsgrunnlag for arealkrevende arter som jerv, gaupe og bjørn. Til og med fjellrev kan man treffe i dette landskapet.

Kilde:
Lierne nasjonalparksenter,
<http://nasjonalparken.no/>

Børgefjell – en 50 årig skönhhet

Leiv O. Holstad på tur til Blyvatnet, Djupvatnet i bakgrunn.

Foto: Lars Arne Krukhaug

VAAJMA

Når det skal skrives om nasjonalparker i Norge er det to parker som er fremtredende, Børgefjell,- og Dovre nasjonalpark. Det var de to første naturområdene som ble fredet, og har stått som bautaer i norsk fredningshistorie av natur.

Etter hvert har det kommet flere nasjonalparker, også i vårt nær-område; Lierne,- Blåfjella- og Sjøkerfjella nasjonalpark. Det er nasjonalparker som må og krever sin oppmerksomhet, men, og det er alltid et men.

I flora og fauna er de likestilt, men de er unge i alder. Dog ikke i naturens alder, men å si noe om besøkende, opplevelser er kanskje litt for tidlig. Kanskje når Lars Monsen og co. har tatt turen dit kommer de store omta-

lene. Jeg vil derfor prøve å skildre litt av mitt inntrykk av Børgefjell nasjonalpark for våre lesere.

FØRSTE GANGEN jeg satte mine ben i Børgefjell var høsten 2001, da skulle vi på fisketur. Gladstemt pakka jeg sekken. Tenkt ikke så mye på turen opp til Djupvatnet, men blei litt betenkt da eg måtte ha hjelp til å få sekken i båten til Kurt. Det var da rettelig oppoverbakke til Djupvatnet.

Men det gikk bra, litt rødsprengt i ansiktet kom eg da fram. Bikka over en liten fjellknaus og så Djupvatnet og Børgefjell i sin fulle høstprakt. Guttorm Hansen snakka om lassoen som fanger ditt hjerte. Eg lest ikke de setningan før mange år etterpå, men eg veit det va da eg vart fanga.

Og du kjenn det når du kjem til Namsvatnet, pakk ut bilen og ser etter skyssbåten. Treff ho Jorunn eller han Kurt og veit at no start turen. Enten de sjarken eller boostern som tar deg over "dammen" til Virma, det er det samme. Praten går om turen fra i fjor. Kurt eller Jorun sper på med meldinga om fiske, været og kanskje litt om mygga!

MEN ÅRENE gav erfaring og om

ikke sekken ble så mye lettere, så blei den meir praktisk. Og den første kvelden i Børgefjell, den er bestandig spesiell. Du skal få opp leieren, fått sankt ved og kos deg ved bålet. Det er da roen og freden senk seg. Du sett der med bålkafe, bålet knitrer, skumringsmørkt og stillhet. Da e du på tur, på tur i Børgefjell og praten går rundt bålet.

Fisken som blei tatt i fjor bli behørig omtalt, og jaggu har han ikke blitt større i løpet av vinteren. "så vidt eg huska så va han ikke meir en kiloet", nei pinadø, han va godt over kiloe, sann mine ord, eg veid han". Med den lettsindige praten om fjorårets fisk tar vi kveld og kryp inn i teltan. Noen småhumpa som skal slit ryggen vårres i natt bryr vi oss ikke

om, morradagen kjem.

Og morradagen kjem. Regne som tromma på teltduken i fjor e glømt, i dag kjenn vi sola skinn, vi hør det på fuglan som kvitter i buskan rundt oss. Kryp ut av teltet, strekk seg og kjenn lufta, reinheita, og fulglekvitret forsterk det (og litt snorking i teltet ved sia).

DET E BØRGEFJELL. Og no start dagen. Du ser deg om, skal du fisk i Djupvatnet, kanskje går turen opp elva, eller kanskje bare rusle rundt, plukk litt bær, slapp av på en tørrabb, eller... Det er det som er så fint, du har den roen som naturen rundt deg gir. En rein som gress ett par hundre meter unna gir deg følelsen å vær nær naturen. Og når det

På vei ned mot Virma og Namsvatnet

Cæsar med ett vaksomt blick over leiren.

Flott fangst fra Djupvatnet.

FAKTA

Børgefjell nasjonalpark/ Byrkjien nasjonalpark

Er en norsk nasjonalpark beliggende i et alpint høyfjellsområde i grenseområdet mellom Nordland og Nord-Trøndelag; inn til svenskegrensen.

Parken ble opprettet 9. august 1963, som landets andre nasjonalpark, for å «bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyrelivet». Parken omfattet da omtrent 1000 km², og ble utvidet i henhold til Verneplan I for vassdrag i 1973 og senere igjen i 2003, og den dekker nå et område på 1.447 km².

Blåfjella-Skjækerfjella/ Låarte-Skæhkere nasjonalpark

Blåfjella/Skjækerfjella eller Låarte/Skæhkere Nasjonalparker en av de største nasjonalparkene i Norge, med et allsidig landskap fra skogarealer med urskog til høyfjell og steinur.

I nasjonalparken er det mest lavfjellsområder med slake terrengformer, men her finnes også høyfjellspartier med topper over 1000 moh. Landskapet er variert med barskog, bjørkeskog, myrer, daler og fjell. Det er spor etter istiden, som terrasserkanter, eskere og drumliner.

Den store variasjonen i naturtyper og de store villmarkspregede områdene er leveområder for blant annet rovfugler og store rovdyr. Her er rikt plante- og dyreliv og området er levested for mange sårbare arter.

Kilde: Wikipedia Lierne nasjonalparksenter

Lars Arne Krukhaug

Vaajma ska leva vidare

VAAJMA

Vad händer med Destination Vaajma efter Regionprojektets slut?

Den frågan kommer att vara i fokus under hösten och vintern.

– Vi ska utreda vilka möjligheter som finns, säger Anna Jonasson i turism- och näringslivsgruppen.

Ulla Jonsson, som tidigare jobbat inom projektet, kommer fram till projektets slut att ha huvudansvaret för att titta närmare på paketering och försäljning av resor och upplevelser inom ramen för Destination Vaajma.

– **DEN** ekonomiska föreningen Destination Vaajma kan i framtiden vara bolaget som knyter ihop besöksnäringen och paketerar resor. Den kan också vara en samordnare för näringslivet i regionen. Nu följer ett år då fokus i delprojektet ekonomisk tillväxt ska ligga på att hitta formerna för att föreningen ska finnas kvar efter projektets avslutning, säger projektledaren Anna Jonasson.

EN FORTSATT dialog kommer även att föras med de organisationer som utgör destinationsbolaget, Ansättsfjällen, Røyrvik Fritid, Lierne Fritid och Tillväxt Frostviken. Hur vill man att bolaget ska utvecklas?

– För att överleva som företag i vårt område krävs det ofta mer än ett ben att stå på och det gäller även Destination Vaajma. Vi kommer att ta fram förslag på olika möjligheter, säger Anna Jonasson.

EN VIKTIG del i arbetet är också att göra om hemsidan för att bättre sälja in området och de paketresor som finns.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

Åpning av Fjellrevsenter

Statsråd Bård Vegard Solhjel avduker en bronsestatue av en fjellrev som symbol på det nye fjellrevsenteret i Røyrvik.

Foto: Lars Arne Krukhaug

RØYRVIK

Fjellreven har sitt fristed i Børgefjell nasjonalpark. Det er det siste området i Norge hvor fjellreven har naturlig yngling. Det var derfor naturlig at et fjellrevsenter ble åpnet nettopp i Røyrvik, ved foten av Børgefjell.

Det ble behørig markert da statsråd Bård Vegard Solhjel, den. 9. august, avduket en bronsestatue av en fjellrev som symbol på det nye senteret.

VISPØR Kent Mikkelsen hva fjellrevsenteret har å bety for Røyrvik. Han understreker at det ikke har nasjonal status, men det er en samarbeidsavtale med Lierne nasjonalparksenter. Likens knyttes det opp mot rovdyrserveret i Namsskogan.

FAKTA

I 2013 var det ikke yngling av fjellrev i Børgefjell.

I Blåfjella og Sjøkerfjella har de oppservert 2 kull. Men her drives det støtteforing, så det kan være årsaken.

Dette trekantsamarbeidet er spesielt rettet mot skoleelever.

Videre ser han på fjellrevsenteret som en turistattraksjon, som sammen med Destinasjon Derga vil bli en spydspiss for reiselivet og turismen framover. Nå er utenbygdstilreisende stabilt i Røyrvik. Kent sier han har merket en liten økning de siste årene. Samtidig er det vanskelig å fastslå antallet, da det er forskjellige tilbydere. Men han har inntrykk at det er en generell økning for andre tilbydere også.

VI SPURTE Kurt Vollmo som driver skyssbåten over Namsvatnet. Den er spesielt mye brukt av fjellturister som skal inn i Børgefjell Nasjonalpark. Han kunne heller ikke si noe om hvorvidt fjellturismen var økende. Omfanget av fjellturister var veldig styrt av været. En dårlig sommer ga lave tall. Likens om Børgefjell hadde hatt spesiell omtale i media. F.eks. opplevde han en sterk økning i besøkende etter Lars Monsens bok.

SÅ KANSKJE markeringen av 50-årsjubileumet for Børgefjell nasjonalpark kan ha gitt oppmerksomhet som vil gi ringvirkninger fremover. Likens kommer NRK med en storsatsing på norske naturperler på nyåret. Det er naturfotografen Arne Nerva som presenterer 8 plasser med hvor mye av stoffet fra Børgefjell. Dette er den største

satsingen på naturprogram som NRK så langt har gjort. Prosjekt til 10 mill. og kommunen står som medfinansierer.

Lars Arne Krukhaug

Det nye fjellrevsenteret.

Chris Nygren er storfiskaren från Göteborg som bosatte sig i Jämtland där Hotagens storslagna fiskevatten lockade. Foto: Per Lindahl

Vaajmas fiskevatten lockar

OTTSJÖN

En känd och erfaren flugfiskare hittar vi i Ottsjön i Krokoms kommun – Chris Nygren. Han flyttade från Göteborg till Jämtland i början på 90-talet. Efter några år i Östersund blev det sedan flytt till Ottsjön. En anledning var förstås att hamna nära Hotagens storartade fiskevatten.

När vi träffas ger han beröm till den fina kvalitet som fisket i kommunen håller:

– Här finns ett av Sveriges bästa fiskeområden när det gäller harr och storöring. Ytterligare marknadsföring skulle absolut kunna locka hit ännu fler fiskefantaster, menar han.

CHRIS tycker att det kända Hotagenkortet är framgångsrikt. Det ger besökarna möjligheter till många fina fiskevatten. Men han ser gärna att det sker nya satsningar.

– Kanske fler fiskevårdsområden kunde gå samman att genomföra ytterligare satsningar. Att ha en monter vid fiskemässorna som ordnas i Sverige är en bra marknadsföring. Lokala guider här i bygden skulle kunna ge besökarna bra information om fisket, menar Chris.

SJÄLV flugfiskar han förstås väldigt ofta under året på hemmaplan.

Under våren blir det gäddorna som fastnar på hans flugor, i midsommartid är det harrfisket som gäller och de nedströmslekande storöringarna drar han upp i augusti.

Men några gånger under året åker han också ut i världen för att fånga helt annan fisk.

– Nyligen var jag i Nepal och innan dess var jag i Thailand, berättar han.

CHRIS HAR också tackat ja till att ansvara för att guida fisketurer efter den kända flugfiskeälven Namsen i norska Nord-Trøndelag.

– Där handlar det ju om laxar på 20–30 kilo, säger han med viss stolthet.

Chris fiskar ofta på hemmaplan, men åker årligen också utomlands för att dra upp fiskar av helt annat slag. Den röda är en av världens största sötvattensfiskar och fångades i Thailand.

Foto: Privat

HANS fiskeinteresse handlar också om att binda olika slags flugor.

– Jag hinner faktiskt binda cirka 10 000 fiskeflugor varje år. Alla lyckas jag också sälja. För mig är det också en avkoppling och till viss del meditation att binda flugor, berättar han.

VID SIDAN av sitt stora fiskeinteresse är Chris Nygren också en resurs och assistent vid Cederbergs-skolan i Föllinge.

Per Lindahl

MER INFO

Du kan läsa mer om Chris Nygren och se hans flugor på internet.

www.flugornasherre.nu

Jormvattnets fiskecamp nystartar

Paret Lindenhöök driver sedan en tid tillbaka Jormvattnets Fiskecamp. De ser stor potential i att kunna locka fler turister till området. Foto: Privat

JORM
Paret Lindenhöök driver sedan i somras Jormvattnets fiskecamp. De ser stor potential när det gäller att locka turister till Frostviken.

– Området är fantastiskt, men fortfarande för många en gömd pärla. Jag tror marknadsföringen behöver bli bättre för att locka ännu fler, säger Hans Lindenhöök.

Paret Lindenhöök från Örnsköldsvik har under flera år stadigt kommit till sitt hus i Jormvattnet. Sedan förra sommaren bor de här permanent med två av sina tre barn och har tagit över driften av Jormvattnets fiskecamp. Anna har sedan tidigare erfarenhet av att driva eget, men för Hans är det en helt ny värld som öppnat sig.

– Det känns otroligt spännande.

Vi håller just nu på att fundera över framtiden och hur vi vill utveckla verksamheten. Jag har stor erfarenhet från serviceyrken som kommer väl till pass nu, säger han.

FAMILJEN tror att hela Frostviksområdet har potential att locka många fler turister som är intresserade av att vandra, fiska, åka skoter eller på annat sätt vistas och njuta av

den orörda naturen. Det krävs ytterligare marknadsföring för att nå det målet.

– Vi som kommer från Örnsköldsvik märker att många längs kusten inte vet vart Frostviken ligger. Vildmarksvägen som slingrar sig genom området, verkar vara mer känd bland tyskar än många svenskar. Där finns en hel del att göra, säger Hans Lindenhöök.

JORMVATTNETS fiskecamp erbjuder boende i stugor och husvagnsplatser, caféverksamhet under sommar- och vintersäsongerna, uthyrning av båtar, olika fiskemöjligheter i närområdet, friåkning för skoterfantaster och konferensrum för möten och andra sammankomster.

– Nya möjligheter att servera mat och tillhandahålla helpension under vintersäsongen är planerade och kommer förhoppningsvis att vara igång om några månader, säger Hans och Anna Lindenhöök.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

MER INFO

Du kan även läsa mer om Jormvattnets fiskecamp på internet. Där finns också information om priser och bokningar.

jormvattnetsfiskecamp.se

Lokal mat visas upp i ett kulinariskt äventyr

Under 2013 kommer Vaajmas mathantverkare att få visa upp sig under arrangemanget "Kortreist mat i Vaajma". Foto: Tommy Andersson

VAAJMA
Ett kulinariskt äventyr i sagans och mytens värld är vad som väntar under fyra dagar i mitten av oktober. Då anordnas nämligen "Kortreist mat i Vaajma" där de många lokala mathantverkarna får stå i fokus.

Regionprojekt Vaajma fortsätter att gräva där vi står. Under sommaren anordnades en fjällfiskefestival. Nu är det dags att gå från vatten till torra land och styra fokus till de många duktiga mathantverkarna i området.

Nyligen har två nya bryggerier etablerat sig i området, Källarbryggeriet och Jormbryggeriet. Här finns också flertalet ost- och köttproducenter samt tunnbrödsbagare. Mellan den 17 och 20 oktober har de chans att visa upp sig lite extra under arrangemanget "Kortreist mat i Vaajma".

bredd på våra mathantverkare och kulinariska resor blir allt mer populärt. Här har vi en mycket viktig reseanledning som vi tycker är spännande att utveckla inför framtiden. Bland annat när det gäller paketering och marknadsföring inom Destination Vaajma, säger Anna Jonasson i turism- och näringslivsgruppen.

UNDER HELGSLUTET kommer det bland annat att anordnas en tredagars matkulturrese till olika mathantverkare inom Vaajma. Syftet med den är dels att lyfta fram området som besöksmål, dels att lära mer om den typen av paketering.

Under dagarna kommer även mathantverkarna att bjuda på något extra. Bland annat blir det Viltafton på Li Vert'n och "Mode och mat på samma fat" på Ullavillekulla. Programmet fylls på kontinuerligt och kommer att finnas både på regionprojektets hemsida och Facebooksida.

– **VI HAR EN** mycket spännande **Pernilla Gunnarsdotter Persson**

Goda möjligheter för ny fjällfiskefestival

VAAJMA
Det finns goda möjligheter för en fjällfiskefestival i Vaajma även nästa år.

Det menar Anna Jonasson i turism- och näringslivsgruppen när hon summerat årets festival. – Intresset och förutsättningarna finns, säger hon.

Den 11–14 juli arrangerades den allra första Fjällfiskefestivalen i Vaajma. Fisket i området är rikt och varierat, många är de som lockas hit för att söka fiskelyckan. Alltså finns goda förutsättningar att skapa ett återkommande arrangemang med bra innehåll som dessutom binder ihop fiskeentusiaster över gränsen.

– **VI VILLE** gräva där vi stod. Fisket är stort här och det kan vi spinna vidare på. Projektet i sig ska inte äga aktiviteterna utan bara hjälpa till att marknadsföra allt under ett och samma paraply, säger Anna Jonasson i

turism- och näringslivsgruppen.

Projektet har gjort det möjligt att testa konceptet som hon nu hoppas och tror ska återkomma nästa år.

– **DET FINNS** en stor uppslutning bland företagare och privatpersoner att fisket är något vi kan satsa vidare på. Vi har även fått igång en diskussion om hur vi kan göra fisket mer attraktivt i framtiden. Bland annat har vi pratat om att införa ett gemensamt fiskekort i Frostviken, säger Anna Jonasson.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

Det finns goda möjligheter för en ny fiskefestival i Vaajma även nästa år. Foto: Svante Harström

Vidarsdotters debut sätter Gädde på kartan

Solveig Vidarsdotter, här fångad på bild under en boksignering på Turistbyrån i Gäddede.

Foto: Anna Jonasson

GÄDDE

En ung pojke hittas död, hängd från en takbjälke i elevhemmet där han bodde. Plötsligt växer oron och skrällen bland invånarna i Gäddede. För den unga, nyss hemflyttade polisinspektören Ingrid och hennes kollegor väntar en svår utredning.

Det är upptakten till Isvittring, debutromanen av Solveig Vidarsdotter från Sjoutnäset.

Solveig Vidarsdotter är född och uppvuxen i Sjoutnäset, Frostviken. Uppväxten har präglat henne, det hon saknar allra mest i Skövde där hon nu bor är skoterturerna på fjället och fisket. Längtan efter att få delta i älgjakten stillar hon genom att varje år åka hem och jaga. Skrivandet av

debutromanen Isvittring, som nu ges ut av Frank Förlag, har gjort att hon i alla fall i tanken har fått vara i Frostviken varje dag under skrivprocessen.

– Jag har väldigt många och starka minnen från min uppväxt och jag ville skriva en bok om det. Men ingen

självbiografi, utan något med mer underhållningsvärde. Därför blev det en deckare. Här ryms mycket, inte minst möjlighet att få skildra miljön och mentaliteten som jag tycker är mycket speciell i Frostviken, säger Vidarsdotter som vid sidan av författarskapet jobbar som sängpedagog.

INTRESSET att skriva kom enligt henne själv "hux flux" och arbetet med boken har tagit ett par år. Det var under en kurs på Författarakademin i Stockholm som intrigen i boken slutligen föll på plats. Att läsarna från trakten kommer att känna igen

sig i boken råder det ingen tvekan om, menar Vidarsdotter. Hon har lestat i minnena från sin egen barndom. En gång i tiden bodde hon själv på det elevhem som i boken förvandlas till brottsplats då en ung pojke hittas hängd. Hela samhället sätts i skräck – vem är mördaren och vem står näst på tur?

– Jag hoppas att läsarna ska tycka boken är spännande och att de ska känna igen sig. Jag beskriver många platser även om jag också tagit mig friheten att ändra en hel del. Boken är skriven med stor kärlek till min hembygd, den betyder mycket för mig och jag tror läsarna kan ana en

hel del längtan mellan raderna, säger Vidarsdotter.

Vad tror du boken kan betyda när det gäller att marknadsföra området och få fler att upptäcka Frostviken?

– Jag tror och hoppas att Isvittring kan bidra till att fler får upp ögonen för Gäddede med omnejd. Det har ju skrivits flera mycket populära deckare om poliser i både Fjällbacka och Ystad – kanske kan någon också upptäcka Frostviken efter mitt boksläpp, säger Solveig Vidarsdotter och skrattar.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

TÄVLING

Du har chans att vinna en av fem böcker!

Svara på frågan och var med i utlottningen: Var är författarinnan Solveig Vidarsdotter uppvuxen?

Skicka ditt svar, samt namn och adress till: Strömsunds kommun Regionprojekt Vaajma Att: Pernilla Gunnarsdotter Persson Box 500 833 24 Strömsund

Märk vykortet/kuvertet med "Isvittring".

Senast den 24 oktober måste vi ha ditt svar.

Vinnarna presenteras i nästa tidning, på hemsidan vaajma.com samt på vår Facebook-sida.

Lycka till!

Eldorado för bär

- Vaajma idealiskt för friluftsälskaren

Henry Persson från Gunnarvattnet är en riktigt storplockare som trivs bra i Vaajmas skogar.

Foto: Per Lindahl

GUNNARVATTNET

Flera personer har berättat för mig att det inte finns någon som plockat så mycket svamp och bär som Henry Persson i Gunnarvattnet.

I drygt 60 år har varje sommar gett sig ut i markerna på båda sidor av svensk-norska gränsen, ofta tillsammans med frun Randi.

– Det var förstas mina föräldrar, Rickard och Sanna, som i tidig ålder tog med mig ut i skogarna för att hitta och plocka naturens delikatesser, berättar Henry.

Sedan har hans intresse bara fortsatt genom åren.

– Det är kring Penningkeisen, Myrklumpen och Vinklumpen på båda sidor av gränsen, som jag varit hundratals gånger. Men allra mest bär och svamp har jag faktiskt hittat kring Gunnarfjället, erkänner han.

HENRY OCH RANDI bor endast fem kilometer från norska gränsen. Det betyder att de bara har behövt vandra några kilometer upp för sluttningarna åt olika håll för att hitta svamp och bär.

– Det här året har det varit sämre med hjortron. Däremot har det varit hur mycket blåbär och lingon som helst. Svamp tycker jag att det funnits bra med varje år, säger Henry.

Bara en gång har han mött en björn under alla sina vandringar i området. Älgjägarna har heller inte besvärat honom under höstarna.

– Jag vet ju precis var älgjägarna håller till, menar han.

Han tycker att allt fler kommit till området är efter år.

– I fjol dök det också upp en större grupp polacker, men det spelar ingen roll. Jag har ju mina ställen lite varstans, säger han med en glimt i ögat.

DET ÄR FÖRSTÅS på helgerna som Henry har gett sig i väg till sina bär- och svampställen, eftersom han jobbat under veckorna.

– De senast 14 åren har jag "knackat sten" hos företaget Liskifer i Sörli, som ligger 24 kilometer från Gunnarvattnet. Tidigare jobbade jag hos Hotagen Timmer.

Vad han alltid varit noga med under alla åren är att han gett sig ut i markerna redan före fem på morgonen. Då har hinkarna och korgarna varit fulla redan mitt på dagen.

Vad gör du och Randi med allt som plockas?

– Stoppa in i våra frysar förstas, men vi ger också bort och säljer en del till bekanta. Vad vi också gör är att vi mest syltar svamparna.

Nu är det snart dags för pensionen, Henry är 65 år. Då fortsätter han säkert i ännu större utsträckning med sin hobby.

Per Lindahl

Friskisresa: Ett 30-tal deltagare, många från Stockholmstrakten, deltog i vandringsresan till Frostviken i samarbete mellan South Lapland och Friskispresen. Foto: Inga-Lis Grape

Vidunderlig utsikt på väg upp mot Kalberget. Foto: Inga-Lis Grape

Friskis&Svettisresa med pilgrimstema

VAAJMA

Trots att Uppsalabon Elisabeth Randberg aldrig tidigare vandrat tog hon chansen att boka en vandrings- och träningsresa till södra Lapland när hon såg annonsen i tidningen Friskispresen. Ett val hon inte ångrar.

– Jag är helt salig. Resan till Frostviken var den bästa jag gjort i hela mitt liv. Naturen och lugnet hänförde mig, säger hon.

Elisabeth Randberg lever ett hektiskt storstadsliv i Uppsala och ser inte sig själv som en naturmänniska. Men när hon såg en annons i tidningen Friskispresen väcktes något inom henne. En längtan att få prova på att vandra.

ETT TELEFONSAMTAL senare var resan bokad och i slutet av augusti bar det av till Frostviken.

– Den här resan var det bästa jag gjort i hela mitt liv. En satsning på mig själv som jag behövde. En vecka med vacker natur och ett lugn som jag älskade men inte visste att jag saknade. Det här slår alla resor utomlands och jag kommer mer än gärna tillbaka, säger hon.

VANDRINGS- och träningsresan arrangerades genom ett samarbete

mellan projektet South Lapland och Friskispresen som är träningsorganisationen Friskis&Svettis egen tidning. Totalt deltog 30 personer, några hela veckan och andra under en långhelg.

PÅ PLATS fanns två ledare från Friskis&Svettis samt guider från projektet South Lapland som berättade om traktens pärlor. Deltagarna bodde på Pilgrimshotellet i Gäddede och hela resan gick i pilgrimstema med fokus på välmående och lugn. Men trots det blev det naturligtvis en hel del skratt och tokigheter.

– Under vårt besök på Rid i Jorm ramlade en av deltagarna av sin häst rakt ned i ett kantarellställe. Så där kunde vi plocka korgarna fulla med svamp som vi sedan stekte till lun-

chen, säger Ida Collin i South Lapland-projektet.

IDA COLLIN var en av guiderna under veckan och fick förmånen att

Deltagarna hittade en hel del svamp under sina vandringar.

visa upp Vaajma från dess bästa sida i strålände solsken och gynnsamma förhållanden. Bland annat blev det alltså besök i Jorm, Stekenjokk, Hällingsåfallet samt vandringar till Kalberget och Lejarfallet.

DET HÄR var första gången som Friskispresen arrangerade en vandringsresa till Södra Lapland och Vaajma – men det blir inte den sista: – Det här var en fantastisk resa och deltagarna var mycket nöjda. Vi ser gärna en fortsättning nästa år och då vill vi även lägga in en heldag med besök i Gäddede. Där finns mycket att upptäcka, säger Inga-Lis Grape som jobbar med marknad och träningsresor på Friskispresen.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

Åpning av nye turstier i Røyrvik

Turguide Dan Carlos Nyvik (th) med to fornøyde turister fra Østersund. Foto: Tore Tødås

RØYRVIK

I starten av regionprosjektet var Kurtax og vandrings mål som alle fire kommunene i prosjektet så på som felles satsingsområde innenfor reiselivet i Vaajmaregionen.

Etter hvert har både Røyrvik og Lierne innført Kurtax, og nå kommer vandringsledene på plass i begge kommunene. Men målet om lik skilting i alle fire kommunene har gjort at det fortsatt ikke er på plass på svensk side.

I Røyrvik er det etablert 13 ulike turmål i 2013. Det er ryddet, merket og skiltet 60 km vandringsled. En del av turmålene bruker de samme ledene så total lengde på alle ledene blir over 100 km.

DEN LENGSTE vandringsleden er fra Gjersvika til Prekstolsteinen og er på 9 km. Den korteste leden er turstien til Serinatangen i Røyrvika som har en lengde på 1,6 km. 100

km vandringsled betyr i praksis 200 km da de fleste stiene krever at man går tilbake til samme utgangspunkt.

DET ER Røyrvik Fritid som sammen med Visit Børgefjell har stått bak prosjektet. Tore Tødås, nestleder i Røyrvik Fritid sier at det vil komme kart over vandringsledene, videre skal de legges ut på på ut.no hvor gps-spor kan lastes

ned. Skiltingen er gjort ihht merkehåndboka til DNT (Den norske turistforening). Det er satt opp 35 skilt med piktogram som viser vanskelighetsgrad og tilbud på leden. På de enkelte startpunkt skal det settes opp infotavler.

TORE understreker at selv om det er et prosjekt med utspring i regionprosjektet så er prosjektet i Røyrvik gjennomført uavhengig av de andre kommunene. Finansieringen er kommet gjennom tilskudd fra fra Gjensidigestiftelsen, Nord-Trøndelag fylkeskommune, regionalt næringsfond, Samisk språksenter, og selvfølgelig en masse dugnad fra lokale helter. God tur!

Lars Arne Krukhaug

Livet – en dans på hoser

Bilde fra årets barnelagsstevne som Agnes og Olav organiserte.

Foto: Bengt Steinar Nordbakk

LIERNE

Agnes og Olav Hanssen har i snart 30 år stått i spissen for et populært tilbud innen dans og folkeviseleik. Utenom fotball har ingen fritidsaktivitet hatt større oppslutning enn deres barnelagsgruppe i regi av ungdomslaget "Gå på". Siden de kom til bygda i 1981 har de bygd opp folkedansmiljøet fra ingenting til å være ledende i hele fylket.

Agnes og Olav treftes selvsagt på dansegulvet. Under en pols på landsungdomsstevne i Hardanger knyttet de en kontakt som medførte et livsløp sammen i dansens verden. Etter hvert havnet de på lærerskolen i Levanger der de var aktivt med i "Levangerringen." Olav har sin oppvekst i folkedansmiljø i Os kommune ved Bergen. Agnes hadde sin barndom på Høylandet og ble tidlig en del av dansegruppa "Namdalsringen." I 5 år hadde de tilhold i Lofoten. Hele livet har vært preget av gleden med dans.

I 1981 kom de til Lierne hvor begge har vært knyttet til skolen. Det første de oppdaget var at folkedansen ikke var særlig utøvd i bygda. Etter 3-4

år her spurte de om de fikk starte en folkedansgruppe. Dette mest for å kunne tilby sine egne barn et danse-tilbud. Barnelaget ble startet som en undergruppe i "UL Gå På". Dette ble fort et utrolig populært tilbud der barn i alle aldre strømmet til. På det meste har gruppa bestått av 70 begeistrede dansere.

VIVAR innstilt på å stå for danseopplæringa så lenge det møtte opp barn, og de har kommet år etter år. Derfor har vi bare fortsatt og opplever i dag at barn som startet hos oss har tatt med seg dansen videre. Noen har flyttet ut av bygda og stått i bresjen for dannelse av dansegrupper der. Andre har kommet tilbake og er i dag instruktører sammen med oss.

Cathrine Larsen og Anita Lundgren er eksempler på det. Etter hvert er det mange som har tatt del i ledelsen av danseaktiviteten, sier Olav.

For at dansen skal komme fram er det viktig med en uniform.

– Iden til drakt fikk vi på en tur til Skogn der de så en person med en drakt som vi ble begeistret for. Vi fikk med oss flere foreldre og sydde draktene på dagnad, forteller Agnes.

Resultatet ble meget bra og en oppvisning fra Nordli barnelag er virkelig et flott syn.

ETTER SOM ferdighetene vokste ble det aktuelt å delta på barnelagsstevner som går på rundgang i Namdalen og Innherred. I år var Agnes og Olav i spissen som vertskap i Nordli for 3.gang. disse stevnene har hatt opptil 300 deltakere og det er et stort opplegg for å få dette til å fungere. Det ble også opprettet kontakt med en dansegruppe i Hviterussland. De var her på besøk 1.gang i 1993 og senere har det vært god kontakt. "UL Gå På"s barnelag har vært 5 turer til Minsk og hviterusserne har vært her 9 ganger. Dette

har vært en lærerik og inspirerende kontakt som i tillegg til dansetrening også har krevd en stor innsats for å samle inn penger til turene.

– **VI HAR BRUKT** en del tid på dette, men det har også gitt oss veldig mye. Det er en glede å se ungdom utfolde seg i bunad. Vi vil takke for den støtten vi har fått. Det etter hvert gode dansemiljøet er en viktig grunn for at vi har blitt værende i Lierne, sier ekteparet Hanssen.

Vi vil gi dem en stor hyllest for det de har fått til og håper de holder det gående enda en stund.

Ole Harald Kveli

Agnes og Olav Hanssen.

Foto: Ole Harald Kveli

Den "norske" veien som svenskene har rustet opp.

Foto: Ole Harald Kveli

Ny norsk veg på svensk side

VAAJMA

Grenseoverskridende samarbeid er ikke av ny dato. Allerede når veien mellom Kvelia og Tunnsjøen ble anlagt, ble kryssing av grensen nødvendig for å få en hensiktsmessig veg.

Den 6 km lange strekningen ved Lindal og avstikkeren til Bjørkvatnet var i sin tid eneste veg på svensk side med høyrekjøring. Uk-

larheter om ansvaret for anleggs- og vedlikeholdskostnader har ført til at vegen har falt litt mellom 2 stoler og blitt hengende etter i standard.

I år har imidlertid den svenske stat tatt ansvar og vegen har fått en etterlengtet oppgradering. Nye stikkerrenner, solid grøfting og nytt, fast dekke har gjort vegen til den beste i området. Det solide arbeidet som er utført bør de norske vegmyndighetene ta lærdom av.

ANN-KATRIN og Arve Aasen kjø-

rer skolebarn etter veien daglig, og er svært fornøyd med resultatet.

– Det har blitt en drøm å kjøre denne strekningen nå. Litt spent er vi til vinteren med smal veibane og høye skjæringer, sier Ann-Katrin.

For skolebarnas del og for alle andre som kjører veien ofte, håper hun at vegen videre fra Lindal til Nordli snart får samme standard. Når skolebarna fra Tunnsjø har mistet skola si, bør de bli tilbudt en brukbar veg.

Ole Harald Kveli

Ann-Katrin Aasen som kjører vegen nesten daglig er fornøyd med denne strekningen og håper på snarlig bedring av veien videre til Nordli.

Humor och hälsa tema på årets Pe-Torsaseminarium

Det traditionella 17:e maj-tåget med fylkesman Inge Ryan och Alf Robert Arvasli i täten.

Foto: Tommie Jirhed

VAAJMA

Å ha sans for humor kan redusere dødeligheten, øke livslengden ved sykdom, reduserer problemer som kommer av stress og kan ha stor betydning for trivsel i arbeidet.

Det menar Steinar Krokstad som föreläste på årets Pe-Torsaseminarium.

”Humorns betydelse for vår hälsa”. Det var temat på årets Pe-Torsaseminarium som anordnades av Regionprosjekt Vaajma i samband med premiären av det välbesökta lustspillet i Kvelia den 22 augusti. På plats fanns bland annat föreläsaren Steinar Krokstad, daglig leder på HUNT

forskningscenter i Trondheim. Han poängterade hur många positive hälsoeffekter som kan oppnås, bara gjennom ett skratt.

– Når vi ler aktiveres mange muskler i kroppen, i ansiktet, brystkassen og magen. Lungene og hjertet stimuleres også. Å ha sans for humor

kan redusere dødeligheten, øke livslengden ved sykdom, reduserer problemer som kommer av stress og kan ha stor betydning for trivsel i arbeidet, säger Krokstad.

ATT FÅ kunnskap om hur viktigt skrattet och humorn är for vår hälsa, är också första steget till ett økat velforhold, menar Krokstad:

– I hverdagen kan vi alle bli mer bevisste den positive effekten av humor og latter. Vi må ikke blande sammen humor med det å være seriøs. Vi må ta vare på humørsprederne.

Latter dreper angst og gjør plager lettere å bære.

Hur kan vi arbeide med humor i ett bredere perspektiv for å forbedre folkehälsan?

– Vi kan spre humor med å stimulere kulturlivet, for mange kulturaktiviteter har innslag av humor. Kultursatsinger, som Pe-Torsa, har mange positive ringvirkninger, det er helsefremmende, det øker den sosiale kapitalen (dugnasdsinnsats og tillit), det stimulerer næringsliv og fører til at mennesker utvikler seg kunstnerisk. Vi kunne også satse mer

på humor i skole og arbeidslivet, säger Steinar Krokstad.

EWA WESTUM Kveli och Barbro Blom är hälsokoordinatorer i Vaajma. Under Pe-Torsaseminariet föreläste de om sitt arbeid for å forbedre folkehälsan i området. Bland annat har hälso- og sjukvårdsgruppen inom Regionprosjekt Vaajma gjort en inventering av folkehälsoarbeidet i Vaajma-området og arbeidet med folkehälsan kommer nu att fortsätta under høsten.

– Det är viktigt att titta nærmere på vilka utviklingsmuligheter

som finns. Genom gruppen har vi nu etablert et nettverk for utbyte av erfaringer og kunnskap, säger Barbro Blom.

NÄSTA SOMMAR anordnes det siste Pe-Torsaseminariet i regionprosjektets regi. Turism- og næringslivsprojekttet kommer tillsammans med Pe-Torsakommittén att se over muligheterna till en fortsättning även når projekttet avsluttes i augusti 2014.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

Författaren Sigmund Kveli viser stolt opp Pe-Torsaboka.

Foto: Ole Harald Kveli

Bok om historia rundt Pe-Torsa

VAAJMA

Nok en suksessfull forestilling er vel i havn. Årets utgave sto for ny rekord med tilreisende og et vær man bare kan drømme om. Værgudene hadde tenkt på alt den helga med strålende solskinn på Oppgård'n, - og Kvemo'n diskre innpakket i tåke.

Etter mange år med vellykkede forestillinger ble det aktuelt å se nærmere på historia om ”Pe-Torsa”. At over 6000 personer besøker lille Kvelia år etter år er helt utrolig. Det var derfor naturlig at spørsmålet om å skrive bok om fenomenet dukket opp. Sigmund Kveli ble forespurdt om å feste historien mellom to permer. Pe-Torsaboka ble resultatet og er snart klar for utgivelse.

– **DA JEG** fikk forespørsel fra Pe-Torsa-komiteen om å skrive bok sa jeg først nei, men etter hvert fikk jeg lyst til å prøve det. Det angret jeg ikke på, sier Sigmund Kveli.

Boka starter med en gårdshisto-

rie om Oppgård'n og om personer i Kvelia med hendelser i lokalmiljøet som på mange vis danner grunnlaget for ”Pe-Torsa”.

VI FÅR også et innblikk i ideforfatter Kjell Kvetangens oppvekst sammen med 2 brødre på Kvetangen. Hovedfortellinga er likevel historia om Pe-Torsa som folk kommer fra fjern og nær, år etter år for å se. I boka får vi hele fortellinga fra det første året i 2000.

– Største utfordringen var å finne en balansert ”tone” i språket som kunne passe både for faktiske opplysninger og mer fantasipregede handlinger, sier Sigmund som forteller at han brukte ganske nøyaktig et år på prosessen som resulterte i bok.

Han fikk en avtale om delvis fast lønn under arbeidet og i tillegg provisjon av salget.

BOKA er rikt illustrert med bilder. Den delen er det Mona Aagård som har stått for. Boka blir tilgjengelig for publikum under førjulsmartnan den 16. november i år.

Ole Harald Kveli

Gieleaernie – det nye språksenteret

Tove Mette Jåma Wigdahl.

Foto: Naina Helén Jåma Wigdahl

RØYRVIK

Røyrvik kommune ble innlemmet i språkforvaltningsområdet for samisk språk 1. januar i år, og samtidig ble det sørsamiske språksenteret Gieleaernie opprettet. Tove Mette Jåma Wigdahl er ansatt som leder i 100 % stilling og er å finne på kommunehuset i Røyrvik. Mål for Gieleaernie er å bidra til bevissthet, bevaring og utvikling av sørsamisk språk gjennom aktiviteter, dokumentasjon og synliggjøring.

Navnet Gieleaernie er satt sammen av to ord, giele og aernie, som henholdsvis betyr språk og arnested, i overført betydning så er Gieleaernie - et arnested for sørsamisk språk og kultur.

20. juni ble Gieleaernie i Røyrvik offisielt åpnet av representant for Sametingsrådet, Ellinor Marita Jåma og ordfører i Røyrvik, Arnt Mickelsen.

I DAG ER det to prosjektstillinger under Gieleaernie. Det arbeides med å lage en ordbok for helseansatte. Det blir en hendig liten bok som skal

passer i brystlomma, og brukes i de daglige gjøremål i møte med samiske brukere på omsorgssenteret.

Det andre prosjektet er Giele vårarkoe, der sørsamiske ord og uttrykk samles inn og dokumenteres fra dialektområdet i Røyrvik. Et særdeles viktig arbeid for å bevare det sørsamiske språket. I august kom språkkonsulent, Maida Persson Steinfjell og språklærer i sørsamisk, Maili Anita Jåma også på plass.

Følg med på alt spennende som skjer hos Gieleaernie og i Røyrvik, ved å gå inn og like vår facebook-side!

VÅR LOGO er inspirert av en viser/ viejhkie som tidligere har vært i bruk i Røyrvik, og som har tilhørt ei runeemme/ gievrie.*

Den er laget av reinshorn med innskårne sider, hvor det er festet løv i sølv i små messingkjeder. Noen av løvene mangler, og de er trolig blitt brukt til andre ting. Det var vanlig at de ble gitt som offergaver. Sofie Jomafjell ga viseren til Etnografisk museum i 1910, som "skriver sig fra Jomafjell i Tronæs sogn, Namdalen."

I dag finnes den på Norsk Folke-museum. Alderen på viseren er ukjent, men den er helt sikkert brukt på 1800-tallet og kanskje tidligere.

SÅGAT skriver 27.3.2004 s 14 om samer i Tinn:

"I 1890 flyttet sørsameparet Jakob og Kristine Jåmafjell fra Grong i Nord-Trøndelag til Tinn i Telemark for å jobbe som reingjetere i områdets første tamrein flokk. Ekteparet fikk hele 11 barn (...)." Giveren av

viseren, Sofie Jomafjell, var født i Grong 1883 (Den gang tilhørte Røyrvik Nordre Grong), og flyttet til Tinn i 1895 og døde i 1958.

Logoen knytter oss kulturelt til fortiden og våre forfedre i Røyrvik, og samtidig er den et symbol som viser vei for oss i dagens arbeid og fremtid.

Fortid og fremtid er knyttet sammen i vår logo, viejhkie.

*Runebommen var sjamanens redskap for å komme i kontakt med ånderverdenen, ved å slå på runebommen med en hammer av horn. Han brukte også en viser. Dette var en gjenstand som han la oppå tromma. Når han joiket og slo på tromma danset denne viseren mellom symbolene, og ut fra viserens bevegelser kunne sjamanen lese sine spådommer.

Tove Mette Jåma Wigdahl

Gieleaernie – dihte orre gielejarnge raarvihkesne

RAARVIHKE

Tsiengelen l.b daan jaepien Raarvihke gøokten gielen tjielte sjidti, seamma aejkien dihte årjelsaemien gielejarnge Gieleaernie rihpesovvi. Tove Mette Jåma Wigdahl Gieleaernesne åvte-hkinie 100% barka jih kontovrem Raarvihken tjieltegåetesne åtna. Gieleaernien ulmie lea voerkelimmie, vaarjelimmie jih øvtiedimmie saemien gieleste, råajvarimmien, vihtesjimmien jih våajnoesjimmien tjirrh.

Dihte nomme Gieleaernie lea tjåanghkan gøokte baakoyste biejesovveme, giele jih aernie. Vijries tjielkestimmesne dle lea Gieleaernie- aernie årjelsaemien gielese jih kultuvrese.

Ruffien 20.b Gieleaernie byjjes rihpesovvi Saemiedigkie-raerien saadthaltmetjistie Ellinor Marita Jåma jih Raarvihken åvtehkistie, Arnt Michelsen.

DAENBIEN lea gøokte prosjektbarkoeh Gieleaernesne. Akte baakoegærja dejtie healsoebarkijidie håksoejarngesne. Ohtje dejpeles gærjetje mij mielkelåemmesne sjeahta, jih edtja barkijistie håksoejarngesne nuhtjesovvedh. Dihte mubpie prosjektet lea Gielevårarkoe, årjelsaemien baakoe jih smaareh tjøongkesuvvieh jih smaarehtjertedajveste Raarvihkesne vihtesje. Joekoen vihkeles barkoe daam årjelsaemien gielem vaarjelidh. Mietske asken gielekonsulente Maida Persson Steinfjell jih saemiengielelohkedæjja Maili Anita Jåma aaj eelkigan barkedh.

Vuargasjide mijjen Facebookbieliem jih lyjhkh dam mijjen vuargasjidh mij Gieleaernesne jih Raarvihkesne heannede.

MIJEN mierhke/logoe lea giev-

rien viejhkeste skreejrehtamme, mij dejbeeli Raarvihken dajvesne nuhtjesovveme.* Viejhkie lea bovtstentjærveste dorjesovveme jih tjaaletjimmie sæjrojne. Silpelaabjah fiereguhte sæjrosne gååvnesi. Muvhth laabjah fååtesieh. Lea sán misse jeatjah nuhtjesovveme. Dej beeli pruvhkin dagkeres viejhkiem sjeledh. Sofie Jomafjell jaepien 1910 viejherem Etnografiske museumasse sjeledi, mij Jomafjeldesne Tronesne, Namdalenne tjaaalovveme."

Daenbien Norsk Folke-museumisnie gååvnesi. Ij leah dan gåvva jiehtedh man bæeries daate viejhkere, menh lea sán provhkeme aalkovistie 1800- taalesne jih aaj sán dan åvtelen.

SÅGAT 27.3.2004 b. 14 saemiej bjiere Tinnesne naemhtie tjaaleme: " Jaepien 1890 dle gaalletje-guak-

tah Jakob gon Kristine Jåmafjell Kråangkeste Noerhte- Trøndelagesne juhtiejægan Tinnen Telemarkesne guktie edtjigan dej læmties bovtsi gujmie debpene barkedh.

Dah guaktah 11 maanah åadtjoejigan(...). Sofie Jomafjell mij daam viejhkebem sjeledi jaepien 1883 Kråangkesne riekedi. (Dan aejkien dle Raarvihke Nordre Kråangken nuelesne) jih Tinnese jaepien 1895 juhtiji jih sealadi jaepien 1958.

Logoe/Mierhke mijjen jih mijjen maadtegidie Raarvihken dajvesne ektede, seamma aejkien lea dihte logoe/mierhke akte væhta/ tsiegle mij geajnoem mijjese vuesehte daan beajjetjen barkose jih bæitje biejjide barkojde. Dej beeli jih bæitje biejjide lea ektiedamme mijjen logosne/mierhkesne, viejhkesne.

* Gievrie lea nåajtojen dirrege gosse nåajti. Vietjierinie mij lij tjærveste gievrien nelnie tjæbpielaakan beenghki. Viejhkiem aaj nuhtjesovvi. Dam gievrien nille beejji. Gosse joejkesti jih vietjierinie gievrien nelnie beenghki, dle daate viejhkie bjiere jarkan dej væhtaj nille njulhtji, jih nåajtoje vuargasji guktie dihte viejhkie vualkasji jih dihte nåajtoje meehti nåajtodh.

Tove Mette Jåma Wigdahl

Kontakt/ Bieljelh
tove.mette.wigdahl@royrvik.kommune.no
+47 48028157

Øversetter/ Jarkoestæjja
Maida Persson Steinfjell

Sørsamisk barne-tv

VAAJMA

Til våren kommer det 10 episoder av Laara & Leisa, en sørsamisk dramaserie for barn.

Det er første gang NRK lager barne-tv på sørsamisk. Opptakene pågår i all hovedsak i Røyrvik og Namskogan og begge hovedrolleinnehaverne har sine røtter fra Røyrvik.

SØRSAMISK barne-tv er en milepæl i tilbudet til de sørsamiske barna. I dag har de kun 2 x 15 minutters radioprogram og ett tv-innslag i uken. Alt annet sendes på nordsamisk. Derfor er det så viktig for det sørsamiske språket at det nå satses på program for barn og unge.

Lars Arne Krukhaug

LÅS MER

Läs mer om Gieleaernie och det samiska språket på internet:

Vaajmas hemsida
www.vaajma.com

Vaajmas facebook
facebook.com/vaajma

Språkforvaltningsområdet for samisk språk
http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/tema/samepolitikk/samiske_sprak/samelovens-sprakregler-og-forvaltningsom.html?id=633281#2

Det här är på gång i projekten

Ekonomisk tillväxt

Nu har vi sammanfattat sommarens stora aktiviteter: Sommarlovsentreprenör, Vaajma fjällfiskefestival och Pe-Torsa seminarium. Det är positiva resultat och vi ser fram emot att titta på hur det ska föras vidare efter projektet.

Ulla Jonsson, Gäddede, kommer att börja vikariera som delprojektledare på 25 procent. Hon kommer att arbeta mest med den ekonomiska föreningen destination Vaajma.

VI KOMMER under hösten att ta fram två Vaajma-resor som vi kan marknadsföra och sälja.

Vaajma är känt för fantastisk lokalproducerad mat. Det vill vi lyfta fram i "Kortreist MAT i Vaajma" 17-20 oktober. Vi kommer tillsammans med näringsliv, föreningar och privatpersoner visa upp vad vi har att erbjuda.

En matkulturreisa kommer att gå från Östersund med olika stopp i Vaajma. Det gör vi för att dels hitta formerna för hur vi kan utföra den här typen av resor, men framför allt för att fler ska få njuta. Andra aktiviteter är Viltatton på Li-Verten, Mode och mat på samma fat – Ullavillekulla samt aktiviteter på bymejeriet i Skärvången.

HEMSIDAN vaajma.com ska få en ansiktslyftning. Nu ska sidan bli än mer säljande för att fler ska upptäcka

FAKTA

■ **Projektet består av:** Delprojektledare Anna Jonasson, Anna-Carin Svedén, Krokoms kommun, Kjell Urdshals, Lierne Naeringsselskap, Frank Aspnes, Røyrvik kommun, Anna Gillgren, Strömsunds kommun, Anders Blomberg, Strömsunds kommun.
Referensgrupp: Representanter från turismnäringsringen, utsedda av de lokala turistorganisationerna Lierne fritid, Ansättfjällen, Røyrvik fritid och Frostviksfjäll.

Vaajma som besöksmål. Detta gör vi i samarbete med informationsprojektet. Vi ska också göra en broschyr som ska förenkla för oss lokala ambassadörer att berätta om vår vackra hembygd för besökare och inflyttare.

TILLVÄXT Frostviken lämnar in en ny ansökan för att få bedriva Fjällguideutbildning genom yrkeshögskolan. Utbildningen har bland annat kompletterats med kunskaper för att eleverna också ska kunna söka jobb på alpinanläggningar.

Vi får många förfrågningar om vårt arbete med Kurtax, från andra kommuner i främst Sverige. Vi kommer att ta fram ett material på svenska samt utföra informationsmöten.

Anna Jonasson

Ungdom

Under sommaren har Vaajmas sommarlovsentreprenörer varit igång! Fjorton ungdomar har ägnat delar av sommarlovet till att driva sitt eget företag, och det har de gjort med den äran!

Det har klippts gräs, röjts, bakats cupcakes och knäckebröd, syltats och gjorts karameller, fixats stolpar till skoterleder, gjorts nyckelringar och bälten, syltats, tvättats och flyttstädats med mycket mera.

Därtill har dessa fjorton ungdomar lärt sig en hel del om hur det är att driva eget. Jättekul att så många tog chansen och att det gått så bra för allihop!

Vi passar också på att tacka Fortum, ICA Gränsbua och Persson Invest för att de gått in och stöttat ungdomarna ekonomiskt i uppstarten av deras företagsidéer.

Vi tycker att det varit jätteroligt att jobba med allihop och hoppas att alla återkommer nästa år och att ännu fler då tar chansen! Vi hoppas också att fler företag ser möjligheter till samarbete som gynnar både dem och våra unga sommarlovsentreprenörer.

FOKUS för hösten är att så långt det går möjliggöra för att sommarlovsentreprenörerna ska kunna fortsätta efter projektet.

Vi vill också jobba för att de gränsöverskridande aktiviteterna/mötesplatserna för ungdom kan

FAKTA

■ **Projektgruppen består av:** Doris Anette Fagerli Sundvik (ungdomskoordinator, Lierne kommun), Louise Öhnstedt (ungdomskultursamordnare, Krokoms kommun), Barbro Larbring-Rönnegren (kultursekreterare, Strömsund) och Elin Jansson Fiskum (ungdomsledare, Røyrvik kommun). Delprojektledare är Ullis Johansson.

fortsätta efter projektet. Därför kommer vi bjuda in alla aktörer i området som vill jobba gränsöverskridande med aktiviteter för ungdom till en träff. Det ligger i allas intresse att hitta en fungerande form för hur dessa aktiviteter kan bli av och fungera på ett bra sätt.

Vi har satt ett preliminärt datum för denna träff, 14 november. Om du är intresserad, ta gärna kontakt med mig (ullis@edgeandemotion.se). Vi återkommer med mer info om detta. Håll också utkik på www.facebook.com/vaajma

VI KAN också meddela att årets juleball för ungdomarna blir på Røyrvika samfunnshus lördag 7 december.

Boka in detta redan nu! Mer info kommer på www.facebook.com/vaajma

Ullis Johansson

Information

Förbättringar på hemsidan som ska lyfta Destination Vaajma och en ny informationsbroschyr. Nu intensifieras insatserna för att öka marknadsföringen av Vaajma-området.

För ett par veckor sedan hade delar av informationsprojektet ett möte med Anna Jonasson och Ulla Jonsson i projektet ekonomisk tillväxt. Syftet var att komma igång med arbetet att skapa en ny informationsbroschyr om Vaajma-området samt att diskutera hur hemsidan www.vaajma.com på ett bättre sätt ska marknadsföra destinationen.

REGIONPROJEKT Vaajma är nu inne på sitt sista år och samtliga delprojekt ökar tempot för att bädda för livet efter projektet. Att satsa på ökad marknadsföring är en väg att gå för att säkerställa att Destination Vaajma får en så bra fortsättning som möjligt när projektet tar slut sensommaren 2014.

Framöver satsar vi på, att i samarbete med turismprojektet, ta fram en informationsbroschyr om regionen Vaajma. Denna ska användas som en del i marknadsföringen av området och tanken är att den ska kunna användas även när projektet är slut.

VI HÅLLER också på att arbeta fram förbättringar på hemsidan,

FAKTA

■ **Projektgruppen består av:** Pernilla Hermansson (projektledare, 40 procent), Erika Selander (biträdande projektledare), Åsa Sjödin (Krokoms), Lars Arne Krukhaug (Røyrvik), Ole Harald Kveli (Lierne). Externa skribenter: Håkon Arntsen, Per Lindahl.

www.vaajma.com. Den ska bli mer användarvänlig och "säljande". Paketresorna ska lyftas fram och marknadsföringen av destinationen som helhet ska intensifieras.

Ett av målen i projektet är att undersöka förutsättningarna för att skapa en kommersiell tidning i Vaajma. Journalisten Håkon Arntsen, som ingår i projektgruppen, har hållit i det arbetet och hans rapport visar att det finns goda förutsättningar. Under oktober väntar vi på besked från en aktör som kan bli en intressant samarbetspartner i en satsning av det här slaget. Vi väntar med spänning.

Nästa tidning utkommer den 14 november.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

Hälsa, sjukvård, omsorg

Sommaren övergår alltmer i höst, men som jag skrev i förra numret av tidningen, projektet och arbetet för att på olika sätt öka tillgängligheten och kvaliteten inom sjukvård och omsorg är inte över. Det arbetet pågår gränslöst såväl geografiskt som tidsmässigt.

Vår gemensamma folkhälsogrupp framträdde på Pe-Torsaseminarier och berättade om arbetet. Vi har vidare haft ännu ett möte med gruppen och insett vikten av samverkan.

Det kan inte nog poängteras vikten av detta nätverk och struktur inom vår region där vi alla har likartade målsättningar i hälsofrågorna. Vi måste minska risken för utvecklande av livsstilsrelaterade sjukdomar (som hjärt- /kärl, diabetes, högt blodtryck, stroke med mera) genom olika insatser och aktiviteter.

VI KOMMER framgent att ha gemensamma möten för samverkan, i en informell Vaajmagrupp avseende friskvård. Denna konstellation har redan givit konkreta resultat. Till exempel i form av att insatser av viss natur planerats i en kommun och genomförts i en annan.

Denna samverkansform leds av delprojekt hälsa projektiden ut för att därefter drivas av Folkhälsorepresentanterna själva.

VI HAR berättat om arbetet med att få till en läkarsamverkan där ett gemensamt läkarkontor och tillgängliga resurser fördelas ut till våra hälsocentraler efter behov. Vi har nu grunderna för detta och ett gillande från berörda politiska in-

FAKTA

■ **Projektgruppen består av:** Tommy Ottosson (delprojektledare), Barbro Blom (chef Närvård Frostviken-Strömsunds kommun), Cristine Persson (ordf socialnämnden Krokoms kommun), Elin Schive (omsorgssjef Lierne kommun), Anne Brit Röst (omsorgssjef Røyrviks kommun).

stanter. Några små delar återstår dock ännu.

VI PÅBÖRJADE före sommaren arbetet med att hitta former för samverkan inom hemtjänst och hemsjukvård på platser i närheten av den officiella riksgränsen.

Eftersom Vaajmas struktur rent geografiskt är så stor och därmed avstånden så långa skulle en samverkan på detta område innebära att de resurser som finns kan utnyttjas mer effektivt såväl kostnads- som verksamhetsmässigt. Detta utreds av gruppen för närvarande.

DETTA, och mer därtill arbetar vi med för att förverkliga trygghet för våra invånare genom hög tillgänglighet till hälso- och sjukvården samt omsorg när behov uppstår och finns.

Och jag tror att jag sammanfattningsvis törs sticka ut och säga att samverkan mellan kommunerna i Vaajma är och har blivit långt mer omfattande och genomgripande än mellan grannkommuner i respektive land. Vilket bör noteras.

Det rör sig stadigt framåt-

Tommy Ottosson

Skola

För delprojekt skola väntar en spännande tid i höst.

En träff med SYV/Karriärsrådgivare ska genomföras i Sörli under hösten. Tanken är att man ska utbyta erfarenheter och se över möjligheter att jobba gränslöst med att rådgiva elever.

MONIKA Andersson har anlitas för att jobba med IT-pedagogik under sista delen av projektet. Monika kommer att utbilda några pedagoger i området för att de ska bli ännu bättre i fjärrundervisning.

Vi tror att detta arbete har en stor betydelse för att skolorna i området ska kunna bibehålla god kvalitet

samt att man kan ha nytta av kompetens i området, trots långa avstånd. Monika har börjat sitt arbete i delprojekt Skola i och med höststarten och vi vill hälsa henne varmt välkommen in i projektet!

DELPROJEKTET filar också på en projektavslutning. Tanken är att

få olika skolor att arbeta med en gemensam föreställning som under våren kommer att visas upp. Mer om detta i kommande Projektnytt.

Micke Jonsson

**GËLEVIERMIE 2013
ÅARJELSAEMIEN GËLEVIERMIE**

Saemien Gëlejárnge, Saemiedigkie Sveerjesne ektiebarkoen tjirrh Aajeginie Plassjesne, Gïelem Nastedh 'inie Snåasen tjeltesne jih Gïeleaernine, Raavrhvijhken tjeltesne aavojne gëleviermie-seminarijasse böörieh.

Teema: "Dihte orre gïele"- dihte orre saemien gïelejih gïelem jealadehtedh

**Golken asken 23–24:e b. 2013
Scandic Syd, Staare - Östersund**

Ulmiedäehkie:

Saemien gïelebarkijh jih dah gïeh iedtjh saemien gïelide utnieh jih vaajtelieh maahoem åarjelsaemien gïelen bijre jillebe daltesasse biejedh, dovne sveerjen jih nöörjen bielesne Saepmesne.

Ånnetje provgrammen bijre:

Gaskevåhkoegolken 23:e biejjien :

Teema "Dihte orre gïele". Dihte orre gïele dihte mij jarngesne – Guktie edtja jaksoes sjïdtedh? Guktie edtja nuhtjesovvedh? Man bijre ussjedidh jarkostimmiebarkojne?

Duarsta, golken 24:e biejjien:

Teema "Gïelem jealadehtedh" gusnie dah ovmesse gïelejárngih vihkeles projektide vusesiehtieh. Aktem orre gïerjam gïeletsagkesen bijre jih aktem orre åarjelsaemien gïeleappem smarttelefonide jih lohkemepiehtjide olkese biejesuvvieh.

Seminarije åesehts bene logijem jïtje maaksa. Öörnegem gaavnih facebookesne: Samiskt språkcentrum, evenemang

**GËLEVIERMIE 2013
SYDSAMISK SPRÅKNÄTVERK**

Samiskt Språkcentrum - Sametinget , Aajege i Röros, Gïelem Nastedh, Snåasa Kommun och Gïeleaernie, Röryrvik Kommun inbjuder till språknätverks-seminarium

Tema: "Dihte orre gïele"- det nya samiska språket och språkrevitalisering

**den 23–24 oktober 2013
Scandic Syd, Staare - Östersund**

Målgrupp:

Samiska språkarbetare och intresserade av samiskt språk som önskar kunskapslyft inom sydsamiska på norsk och svensk sida av Saepmie.

Kort om program:

Onsdag den 23 oktober:

Tema är "Dihte orre gïele". Med fokus på det nya språket – Hur ska detta bli tillgängligt? Hur ska det användas? Vad skall man hänsyn till vid översättningsarbete?

Torsdag den 24 oktober:

Tema är "Språkrevitalisering" där de olika språkcentra lyfter fram viktiga projekt inom temat. En ny bok om språkspår och en nyutvecklad sydsamisk språkapp för smarttelefoner och läsplattor kommer att lanseras.

Seminariet är kostnadsfritt. Kostnad för logi och resa bekostas av deltagaren. Arrangemanget finns på facebook: Samiskt språkcentrum; evenemang.

Bokning Kontakt: Sabina Jonsson Telefon: 070-3758009 sametinget@bocamic.se

För mer information se hemsidor:

www.sametinget.se

www.aajege.no

www.gielemnastedh.no

Gïeleaernie: sök på deras facebook-sida

Vilt-aften

Pub med musikkinnslag av bandet Phoenix og vår syngende kjøkkensjef!

Li-vert`n

Lørdag 19. oktober

Kl 19.00 – 01.00

Li-vert`ns Viltbuffe

Restaurantaften med stor viltbuffe med varme og kalde retter fra Liernes villmark. Minst 30 ulike produkter (basturøkt, varmrøkt, gravet, speket, marinert osv) fra Lierne med tradisjonelt tilbehør. En smak av Lierne!

Kuvertpris: **kr 350** (inkl inngang pub)

Puben åpen for alle etter kl 22.00.

Inngang kun pub **kr 100**

Musikkinnslag av bandet **Phoenix**.
og vår syngende kjøkkensjef!

Bestill bord tidligst mulig! (for viltbuffe)

Kortreist MAT i Vaajma!

17–20 oktober 2013

Fyra dagar då Vaajmas duktiga mathantverkare oppmärksammas lite extra genom ulike aktiviteter.

Mer information läggs ut på vår hemsida och Facebook.

www.vaajma.com

facebook.com/vaajma

Førjuls-Mårtgå

16.november 2013 i Lierne

Bodene er åpne kl 10.00 – 16.00

For mer informasjon og påmelding kontakt

Inger Karine Støvik Aagård

Telefon 74 34 34 67

Mobil 950 29 332

www.liernefritid.no

Evenemang

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA TURISTBYRÅERNA

Krokomb 0046 640-164 00 Røyrvik 0047 74 33 57 45 Gäddede 0046 672-105 00 Lierne 0047 74 34 34 67

UNDERHÅLLNING

5 oktober. Elgsoddkalas Gudøyvangen grendehus.

KYRKLIGT

6 oktober kl. 11.00. Gudstjeneste Røyrvik kirke.

MÖTE

10 oktober kl. 16.00. Pensjonistmøte ROS.

MAT & PUB

12 oktober. Höstfest i Varglyan Valsjøbyn.

KYRKLIGT

18 oktober kl. 16.00. Gudstjeneste ROS.

DANS

19 oktober kl. 20.00–02.00. Dansnatta i Föllinge.

UNDERHÅLLNING

27 oktober kl. 16.30. Pårørende/vennekveld ROS.

KYRKLIGT

3 november kl. 19.00. Gudstjeneste ROS.

MARKNAD

9 november kl. 11.00. Basar med salg av julemat Gudøyvangen grendehus.

MÖTE

14 november kl. 16.00. Pensjonistmøte ROS.

UNDERHÅLLNING

15 november. Avslutningskved jubileumsåret Børgfjell 50 år.

Med reservasjon for eventuelle forandringer

HITTA OSS PÅ FACEBOOK!

Du har väl inte missat att Vaajma finns på Facebook?

Gå in på vår Facebook-sida och "gilla" så får du alltid veta det senaste som händer i området.

Du kan också skriva till oss och vara med och diskutera och dela med dig av dina tankar.

facebook.com/vaajma

Fästning lockar besökare

Örjan Sedin i mitten av en grupp besökare nere i berggrummet. Foto: Privat

HOTAGEN

Nära 2000 personer har den här sommaren besökt och fått en guidad tur vid Skansen Klintaberg, ett berggrum i Hotagsbygden. Det var där svenska försvaret skulle stoppa en eventuell tysk invasion från Norge under andra världskriget.

Det är radiojournalisten Örjan Sedin som lagt ner massor av tid för att rusta fästningen och skapa en spännande turistattraktion.

– Det är ju glädjande att intäkterna har ökat efter en välbesökt sommar, menar Örjan som också bestämt sig att utveckla fler utställningar nere i det trånga skyddsrummet där drygt 200 svenska soldaterna verkade vid full beredskap.

NÄSTA ÅR blir det en utställning om de svenska lottornas insatser

under krigsåren. De var en viktig del i den militära verksamheten vid Klintaberg, inte minst genom matttransporterna. Örjans nästa idé är en utställning om Hitlers dramatik.

– Att kunna visa upp Skansen Klintaberg till en allmänhet och kommande generationer är fortsatt viktigt. Vi får inte glömma vad som hände för cirka 70 år sedan. Då fruktade vi att nazisterna skulle göra intåg i Jämtland och att Sverige därmed skulle dras in i andra världskriget, poängterar Örjan.

ÖRJAN har självklart jobbat med marknadsföring. Många föreningar har bjudits in, bland annat pensionärernas organisationer. En viktig kontakt är Sveriges Militärhistoriska Arv.

– Det har förstås varit många besökare från övriga landet, men också en hel del norrmän, berättar Örjan.

Per Lindahl

Tack till alla som deltog på aktiviteter under Vaajma Fjällfiskefestival!

Nu är det hög tid att skicka in sina bilder till fototävlingen "Mitt fiskeminne i Vaajma".

Fototävlingen där Ni delar med er av era finaste, roligaste, bästa, sämsta... fiskeminnen från Vaajma.

Tävlingen är öppen för alla och vi har en egen klass för alla barn 0-12 år. Tävligen pågår till 30/9. 1:a pris är en tvådagars ridtur med RID I JORM, 1:a pris i barntävlingen är fiskeutrustning från LI-VERTEN 123, 2-5:e pris Upplevelseburken.

Skicka era bilder till info@vaajma.com

Destination Vaajma förbehåller sig rätten att använda bilderna i marknadsföring av området.

Foto: Svante Harström

En sol gjord av unga entreprenörer. Här är gänget som deltagit i årets upplaga av Sommarlovsentreprenör.

Foto: Anna Jonasson

Ökat intresse för konceptet Sommarlovsentreprenör

VAAJMA

Nio olika företag har 14 ungdomar arbetat med i Vaajma under årets satsning på konceptet Sommarlovsentreprenör.

Det är en ökning sedan förra året så vi är nöjda, säger Anna Jonasson i näringslivsprojektet.

Städning, gräsklippning, bakning av cupcakes och tillverkning av nyckelringar.

Det är några av uppdragen som ungdomarna i årets upplaga av Sommarlovsentreprenör tagit på sig i sina företag. För en dryg månad sedan var det "kick out" och sommaren summerades tillsammans med handledarna Anna Jonasson och Edith Valfridsson.

TOTALT DELTOG 14 ungdomar i nio olika företag. Det är fem ungdomar fler än förra året. Samtliga tjänade en del pengar på sitt företagande.

– Den här satsningen har gått hem och ungdomarna var väldigt nöjda med sin sommar. De har fått lära sig lite nya saker och fått nya kunskaper och insikter när det gäller att driva företag, säger Anna Jonasson.

HON MENAR att satsningen är betydelsefull både för bygden och för ungdomarna och ser gärna att den fortsätter även när projektet tar slut 2014.

– Det är viktigt att ta tillvara ungdomarnas kraft och idéer, kanske föds tankar hos dem att bli egna företagare som vuxna.

Det är precis vad som behövs i Vaajma. Vi ska titta på lite olika modeller för hur vi kan jobba vidare. Till exempel hur andra kommuner har löst det. Vi vill gärna få till ett bra samarbete med näringslivet, säger Anna Jonasson.

Pernilla Gunnarsdotter Persson

Ett gäng nöjda och glada entreprenörer.

ÅRETS ENTREPRENÖRER

Tove Karin och Anja Gjemse, "Lærdesign"

Har laget nøkkelringer, belter, lighterholdere og riffereim i skinn.

"Emils byservice", Emil Öberg

Satt opp scooterledsstolper. Har også drevet med skogsrydding.

Emma och Hanna

Lagde karameller, syltetøy, knekkebrød, fika for salg.

Tor Jakob Moe

Solgte vaffel og moltesyltetøy.

Mariell Åberg och Gabriella Falkensson

Arbeidet for Martin Hellgren i bedriften "Mertid".

Karianne Aagård och Line Elise Bygseth Ditlev

Fikk städuppdrag via Livert'n og Livert'n 1-2-3.

"Cupcakegir!", Ida Regine Odelberg

Salg av cupcakes og annet bakverk.

"Superbakers", Moa Granheim och Kristin R.G. Åberg

Therese B. Ditlev

Arrangerar musikkafé (vid jul 2013) samt städning.

Du har just läst en tidning från:

REGIONPROJEKT

Lierne kommune

Krokoms kommun

Røyrvik kommune

Strömsunds kommun

Sør Trøndelag Fylkeskommune

Nord Trøndelag Fylkeskommune

"En investering for framtiden"

EUROPEISKA UNIONEN
Europiska regionala utvecklingsfonden